

Spis treści

UCHWAŁY	3
ZAGADNIENIA PRAWNE PRZEDSTAWIONE DO ROZSTRZYGNIECIA.....	8
GLOSZY	24
ORZECZENIA NIEPUBLIKOWANE	41
ORZECZENIA, KTÓRE ZOSTAŁY OPUBLIKOWANE W OSNC-ZD 2009, NR C	51
ORZECZENIA, KTÓRE ZOSTANĄ OPUBLIKOWANE W OSNC 2009, NR 11	59
INFORMACJE	64
Dane statystyczne – wrzesień 2009 r.....	65

Redakcja

Jacek Gudowski

Elżbieta Stan-Stanik

Współpraca

Grzegorz Goss, Maciej Machowski,
Radosław Nowaczewski, Maciej Plaskacz,
Małgorzata Sekuła-Leleno, Elżbieta Szczepanowska,
Łukasz Węgrzynowski, Tadeusz Zembrzuski,
Andrzej Zielony

przy udziale

UCHWAŁY

Sąd Najwyższy po rozstrzygnięciu przedstawionego przez Sąd Okręgowy w Toruniu postanowieniem z dnia 7 kwietnia 2009 r., VI Gz 5/09, zagadnienia prawnego:

„Czy sąd nadaje klauzulę wykonalności przeciwko wspólnikom spółki jawnej na podstawie art. 778¹ k.p.c. po wykreśleniu spółki z rejestru?”
podjął uchwałę:

Wykreślenie spółki jawnej z rejestru przedsiębiorców nie wyłącza nadania na podstawie art. 778¹ k.p.c. tytułowi egzekucyjnemu wydanemu przeciwko spółce klauzuli wykonalności przeciwko wspólnikowi ponoszącemu odpowiedzialność za zobowiązania wymienione w tytule egzekucyjnym.

(uchwała z dnia 4 września 2009 r., III CZP 52/09, J. Gudowski, K. Strzelczyk, D. Zawistowski)

*

Sąd Najwyższy po rozstrzygnięciu przedstawionego przez Sąd Apelacyjny w Poznaniu postanowieniem z dnia 22 kwietnia 2009 r., I ACa 241/09, zagadnienia prawnego:

„Czy z mocy art. 694 k.c. do umowy dzierżawy stosuje się odpowiednio art. 667 § 2 k.c.?”
podjął uchwałę:

Przepis art. 667 § 2 k.c. ma odpowiednie zastosowanie do dzierżawy (art. 694 k.c.).

(uchwała z dnia 4 września 2009 r., III CZP 62/09, J. Gudowski, K. Strzelczyk, D. Zawistowski)

Sąd Najwyższy po rozstrzygnięciu przedstawionego przez Sąd Okręgowy w Kielcach postanowieniem z dnia 24 kwietnia 2009 r., VII Gz 35/09, zagadnienia prawnego:

„Czy złożenie przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych na podstawie art. 56 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym wniosku o wpis do rejestru dłużników niewypłacalnych osoby fizycznej - płatnika składek na ubezpieczenie społeczne w rozumieniu ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jedn.: Dz.U. z 2007 r. Nr 11, poz. 74) której zaległości z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne zostały stwierdzone tytułem wykonawczym wydanym w trybie art. 27 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (tekst jedn.: Dz.U. z 2002 r. Nr 110, poz. 18) mieści się w zakresie działalności Zakładu Ubezpieczeń Społecznych określonej w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych?”

podjął uchwałę:

Wniosek Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o wpis osoby fizycznej, będącej płatnikiem składek na ubezpieczenie społeczne, do rejestru dłużników niewypłacalnych, złożony na podstawie art. 56 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (jedn. tekst Dz.U. z 2007 r. Nr 168, poz. 1186 ze zm.), jest wolny od opłaty sądowej.

(uchwała z dnia 9 września 2009 r., III CZP 59/09, L. Walentynowicz, B. Myszka, K. Pietrzykowski)

Sąd Najwyższy po rozstrzygnięciu przedstawionego przez Sąd Apelacyjny w Szczecinie postanowieniem z dnia 8 kwietnia 2009 r., I ACz 715/08 (I ACz 181/09), zagadnienia prawnego:

„Czy roszczenie organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi o udzielenie informacji niezbędnych dla dochodzenia opłat

przewidzianych w art. 20 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz.U. z 2006 r. Nr 90, poz. 631 z późn. zm.) podlega rozpoznaniu w trybie procesu czy postępowania zabezpieczającego?”
 podjął uchwałę:

Żądanie organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi udzielenia na podstawie art. 105 ust. 2 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (jedn. tekst: Dz.U. z 2006 r. Nr 90, poz. 631 ze zm.) informacji niezbędnych do określenia wysokości dochodzonych przez nią opłat, określonych w art. 20 ust. 1 pkt 2, podlega rozpoznaniu w postępowaniu procesowym.

(uchwała z dnia 17 września 2009 r., III CZP 57/09, J. Gudowski, K. Strzelczyk, D. Zawistowski)

*

Sąd Najwyższy po rozstrzygnięciu przedstawionego przez Sąd Okręgowy w Kielcach postanowieniem z dnia 10 lutego 2009 r., II Ca 1459/08, zagadnienia prawnego:

„Czy zachodzi powaga rzeczy osądzonej w sprawie o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności w sytuacji, gdy po prawomocnym zakończeniu procesu zapadł prawomocny wyrok stwierdzający nieważność czynności prawnej stanowiącej podstawę wydania tytułu wykonawczego, która to nieważność była przedmiotem badania w pierwszej sprawie o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności?”
 podjął uchwałę:

Powaga rzeczy osądzonej wyroku oddalającego powództwo o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego wyłącza możliwość ponownego wytoczenia takiego powództwa, jeżeli jego podstawę stanowi zarzut, który był już przytoczony w pozwie we wcześniejszej sprawie.

(uchwała z dnia 23 września 2009 r., III CZP 50/09, T. Wiśniewski, M. Bączyk, K. Pietrzykowski)

*

Sąd Najwyższy po rozstrzygnięciu przedstawionego przez Rzecznika Praw Obywatelskich we wniosku z dnia 14 kwietnia 2009 r., RPO-614339-VI-09/ST, zagadnienia prawnego:

„Czy przepisy art. 629 k.c. i art. 632 § 2 k.c. mają zastosowanie w drodze analogii do umowy o roboty budowlane, gdy zastrzeżono w jej ramach wynagrodzenie ryczałtowe lub kosztorysowe?”

podjął uchwałę:

Przepisy art. 629 i 632 § 2 k.c. mogą mieć zastosowanie w drodze analogii do umowy o roboty budowlane.

(uchwała składu siedmiu sędziów z dnia 29 września 2009 r., III CZP 41/09, J. Gudowski, H. Ciepla, I. Koper, G. Misiurek, L. Walentynowicz, M. Wysocka, D. Zawistowski)

*

Sąd Najwyższy po rozstrzygnięciu przedstawionego przez Sąd Apelacyjny w Warszawie postanowieniem z dnia 22 grudnia 2008 r., VI ACz 1801/08, zagadnienia prawnego:

„Czy na wydane na podstawie art. 396 k.p.c. postanowienie o wstrzymaniu wykonania postanowienia w przedmiocie zabezpieczenia przysługuje zażalenie?”

przejął sprawę do rozpoznania.

(postanowienie z dnia 4 września 2009 r., III CZP 49/09, J. Gudowski, K. Strzelczyk, D. Zawistowski)

*

Sąd Najwyższy po rozstrzygnięciu przedstawionego przez Sąd Okręgowy w Rzeszowie postanowieniem z dnia 30 marca 2009 r., I Cz 169/09, zagadnienia prawnego:

„Czy »dokonanie zabezpieczenia roszczenia pieniężnego« w rozumieniu art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (Dz.U. Nr 133, poz. 882 ze zm.) w aktualnym – to jest ustalonym ustawą z dnia 24 maja 2007 r. o zmianie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 112, poz. 769) – brzmieniu, oznacza wyłącznie sytuację, gdy doszło do faktycznego wykonania orzeczenia o zabezpieczeniu przez komornika, czy też przesłanka ta jest spełniona również wtedy, gdy na skutek podjętych przez komornika czynności obowiązany zabezpieczył roszczenie pieniężne przez złożenie odpowiedniej sumy do depozytu sądowego stosownie do art. 479^{19a} k.p.c., zaś postępowanie o dokonanie zabezpieczenia zostało umorzone na wniosek uprawnionego?”

odmówił podjęcia uchwały.

(postanowienie z dnia 4 września 2009 r., III CZP 55/09, J. Gudowski, K. Strzelczyk, D. Zawistowski)

*

Sąd Najwyższy po rozstrzygnięciu przedstawionego przez Sąd Okręgowy w Toruniu postanowieniem z dnia 11 maja 2009 r., VI Gz 35/09, zagadnienia prawnego:

„Czy niedołączenie przez pozwanego ubezpieczyciela do sprzeciwu od nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym odpisu dokumentów znajdujących się w aktach szkodowych sporządzonych w związku z likwidacją szkody i dołączonych do sprzeciwu dla doręczenia ich powodowi, stanowi brak formalny sprzeciwu uniemożliwiający nadanie mu biegu?”

przejął sprawę do rozpoznania.

(postanowienie z dnia 4 września 2009 r., III CZP 64/09, J. Gudowski, K. Strzelczyk, D. Zawistowski)

ZAGADNIENIA PRAWNE PRZEDSTAWIONE DO ROZSTRZYGNIĘCIA

III CSK 95/09

„Czy »nieruchomość wspólna«, o której mowa w art. 3 ustawy z dnia 24 czerwca 1994 roku o własności lokali (tekst jednolity z 2000 r. Dziennik Ustaw Nr 80 pozycja 903 ze zmianami) składać się może z nieruchomości gruntowej, na której posadowiono budynek z wyodrębnionymi lokalami i nieruchomości gruntowej sąsiedniej, dla której prowadzona jest odrębna księga wieczysta, nawet wówczas gdy taka właściwość nieruchomości sąsiedniej nie została ujawniona w księgach wieczystych prowadzonych dla tej nieruchomości i nieruchomości lokalowych, a jeżeli tak to czy w skład takiej nieruchomości wspólnej wchodzić może jedynie udział we współwłasności nieruchomości sąsiedniej?»

(postanowienie Sądu Okręgowego w Elblągu z dnia 8 lipca 2009 r., I Ca 79/09, K. Nowaczyński, D. Zientara, A. Kuta)

Jak wskazał Sąd Okręgowy, art. 3 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali stanowi, że grunt oraz części budynku i urządzenia, które nie służą wyłącznie do użytku właścicieli lokali składają się na nieruchomość wspólną, a udział w niej przypada właścicielowi lokalu jako prawo związane z własnością lokalu. Skoro zatem kryterium dla wyodrębnienia składowych nieruchomości wspólnej jest ich zdatność do wspólnego użytku, to w przedmiotowej sprawie niewątpliwie istnieje funkcjonalne powiązanie nieruchomości gruntowej (sąsiedniej) z nieruchomościami, z których wydzielono lokale.

Zdaniem Sądu drugiej instancji, dopuszczalne jest przyjęcie wykładni przepisów ustawy o własności lokali, że na nieruchomość wspólną składać się mogą dwie odrębne nieruchomości gruntowe. Akceptując takie stanowisko można twierdzić, że na skutek nabycia „przyległej nieruchomości gruntowej na rzecz wspólnoty mieszkaniowej” (tak art. 32a *in fine*) może ona podlegać przeniesieniu do księgi prowadzonej dla nieruchomości wspólnej, ale wskazana norma nie przewiduje

powinności wspólnoty o wnioskowanie, aby czynności takiej dokonał sąd wieczystoksięgowy. Zakłada się zatem także możliwość, że prowadzona będzie dla niej dotychczasowa księga, w której dziale II ujawnieni będą właściciele nieruchomości lokalowych.

Ponadto należy wskazać, że jedynym i rozstrzygającym argumentem za klasyfikacją nieruchomości jako wspólnej w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 2 ww. ustawy nie może być oznaczenie księgi wieczystej przez ujawnienie, iż jest to „księga wieczysta prowadzona dla nieruchomości wspólnej,” jak tego wymaga § 8 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 września 2001 r. w sprawie prowadzenia ksiąg wieczystych i zbioru dokumentów. Związanie udziału w prawie do nieruchomości wspólnej z prawem własności lokalu wynika wprost z art. 3 ust. 1 ww. ustawy i następuje *ipso iure*.

Z drugiej strony w doktrynie podnosi się, że właściciele lokali powinni nabyć w stosunku do sąsiedniej działki takie prawo, jakie przysługuje im do działki, na której stoi budynek, tak aby działki te, stanowiąc jedną nieruchomość, mogły być objęte tą samą księgą wieczystą. Według art. 21 ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o księgach wieczystych i hipotecę, można połączyć w księdze wieczystej w jedną nieruchomość kilka nieruchomości sąsiadujących, ale tego samego właściciela. W konsekwencji samo funkcjonalne powiązanie nieruchomości, na których posadowiono budynki z wydzielonymi lokalami z nieruchomością sąsiednią, niezależnie od czasu i okoliczności nabywania przez właścicieli lokali także udziału w tej nieruchomości, nie może czynić z niej części nieruchomości wspólnej.

A.Z.

*

III CSK 96/09

„Czy emerytowi wojskowemu, który zachował uprawnienie do kwatery stałej przydzielonej mu w trakcie trwania małżeństwa przy uwzględnieniu małżonka przy ustalaniu przysługującej powierzchni mieszkalnej – służy roszczenie o eksmisję byłego małżonka z tej kwatery w oparciu o art. 58 § 2 k.r.o.?”

(postanowienie Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 22 maja 2009 r., V Ca 114/09, B. Janiak, J. Sojka-Kardas, D. Soroka)

Jak wskazał Sąd Okręgowy, nie ulega wątpliwości, że małżonkowi żołnierza po rozwodzie – na zasadzie ochrony prawa nabytego – nadal przysługuje uprawnienie do zamieszkiwania w lokalu przydzielonym poprzednio jako kwatera. Wymaga podkreślenia, że decyzja o przydziale kwatery, wydana ze względu na stosunek służby, wywierała daleko idące skutki. Uwzględnienie małżonka żołnierza przy dokonywaniu przydziału miało charakter samoistnego uprawnienia, ponieważ miało charakter stały, nieograniczony wolą adresata przydziału, z konsekwencjami wykraczającymi poza okres istnienia małżeństwa.

Jak zauważył Sąd pierwszej instancji, w obecnym stanie prawnym, w sprawie z powództwa rozwiedzionego małżonka, który zachował uprawnienie do osobnej kwatery stałej, o eksmisję jego współmałżonka z tej kwatery nie można stosować odpowiednio art. 33 ust. 3 ustawy z dnia 2 lipca 1994 r. o najmie lokali i dodatkach mieszkaniowych, ustawa ta bowiem została uchylona, a w jej miejsce obowiązują przepisy ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego, które w art. 1a wykluczają stosowanie jej przepisów do lokali pozostających w gestii Wojskowej Agencji Mieszkaniowej. Wydaje się, że z tego samego względu w sprawie nie powinien mieć zastosowania art. 690 w związku z art. 222 k.c.; punktem wyjścia jest wówczas ochrona praw najemcy, a nie jest art. 680¹ k.c. dotyczący wspólności prawa najmu.

Ze względu na wyraźne brzmienie art. 1a ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie kodeksu cywilnego, w niniejszej sprawie wyłączone jest również zastosowanie art. 13 ust. 1 i 2 tej ustawy, według którego, jeżeli lokator wykracza w sposób rażący lub uporczywy przeciwko porządkowi domowemu, czyniąc uciążliwym korzystanie z innych lokali w budynku, inny lokator lub właściciel innego lokalu w tym budynku może wytoczyć powództwo o rozwiązanie przez sąd stosunku prawnego uprawniającego do używania lokalu i nakazanie jego opróżnienia. Ponadto w świetle tego przepisu współlokator może wytoczyć powództwo o nakazanie przez sąd eksmisji małżonka, rozwiedzionego małżonka lub innego

współlokatora tego samego lokalu, jeżeli ten swoim rażąco nagannym postępowaniem uniemożliwia wspólne zamieszkiwanie.

Ponadto należy wskazać, że w okolicznościach badanej sprawy nie ma też podstaw do stosowania konstrukcji użyczenia (art. 710 k.c.) między małżonkami, zakładającej istnienie umowy z wyraźną przewagą uprawnionego do rzeczy. Uprawnienia do lokalu każdego z małżonków są niezależne od siebie po powstaniu i nie ma elementu przewagi uprawnienia żołnierza.

W ocenie Sądu Okręgowego, w niniejszej sprawie rozwiązaniem najbardziej adekwatnym do warunków wydaje się być zastosowanie do zgłoszonego przez powoda żądania art. 58 § 2 k.r.o. Należy jednak zauważyć, że choć w przeszłości Sąd Najwyższy akceptował ten przepis jako podstawę prawną żądania eksmisji zgłoszonego po orzeczeniu rozwodu, obecnie jednolicie przyjmuje stanowisko, iż po rozwodzie nie jest możliwe przyjęcie wymienionego przepisu jako podstawy prawnej orzeczenia eksmisji. Sąd przedstawiający zagadnienie prawne skłonił się jednak do wcześniejszego stanowiska zajętego przez Sąd Najwyższy, wskazującego na brak ograniczenia czasowego w zastosowaniu art. 58 § 2 k.r.o.

A.Z.

*

III CZP 97/09

„Czy prawomocny wyrok oddalający z powodu przedawnienia powództwo o ustalenie odpowiedzialności na przyszłość wiąże sąd w rozumieniu art. 365 k.p.c. co do szkód ujawnionych po wejściu w życie art. 442¹ k.c.,

a w razie udzielenia odpowiedzi negatywnej,

czy ujawnienie nowej szkody i wystąpienie z roszczeniem podlegającym przedawnieniu w oparciu o art. 442 k.c. wyklucza w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny (Dz.U. z dnia 9 maja 2007 r. Nr 80, poz. 538) zastosowanie art. 442¹ k.c.?”

(postanowienie Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 9 lipca 2009 r., I ACa 529/09, A. Jewgraf, W. Komorek, J. Gibiec)

Sąd Apelacyjny na wstępie przywołał treść uchwały Sądu Najwyższego z dnia 17 kwietnia 1970 r., III PZP 34/69 (OSNC 1970 r., nr 12 poz. 217), zgodnie z którą ustalenie odpowiedzialności na przyszłość wiąże sąd i strony dopóty, dopóki nie zostanie obalony wyrok zawierający takie ustalenia. Zaznaczył jednak, że stanowisko to dotyczyło sytuacji, w której rozstrzygnięcie miało charakter pozytywny, a w sprawie niniejszej prejudykatem jest wyrok oddalający powództwo o ustalenie.

Sąd Apelacyjny zauważył, że wyrok oddalający powództwo o ustalenie korzysta (podobnie jak uwzględniający powództwo) w pełni ze skutków powagi rzeczy osądzonej, jeżeli powództwo oddalono z powodu jego bezzasadności. Inaczej jest, gdy za oddaleniem przemawia brak interesu prawnego powoda. Skoro o oddaleniu decyduje skutecznie podniesiony zarzut przedawnienia, to oddalenie powództwa oznacza, że nie istnieje stosunek prawny będący źródłem odpowiedzialności pozwanego za zdarzenie, które miało miejsce w przeszłości.

Sąd Apelacyjny wyraził pogląd, że zmiana stanu prawnego (art. 442¹ k.c.) nie może modyfikować ogólnej zasady, iż do stosunków prawnych powstałych przed zmianą przepisu – a więc do zdarzenia będącego podstawą nawet przyszłych roszczeń – stosuje się prawo dotychczasowe, o ile przepis nie stanowi inaczej, zasadą bowiem jest stosowanie przepisów obowiązujących w chwili zdarzenia skutkującego ewentualnymi roszczeniami. W świetle art. 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny (Dz.U. Nr 80, poz. 538) stwierdzenie, że art. 442¹ k.c. stosuje się do roszczeń jeszcze nieprzedawnionych według przepisów dotychczasowych zdaje się przesądzać, że roszczenia przedawnione według art. 442 k.c. nie mogą być rozpoznawane zgodnie z nowymi zasadami. Inaczej doszłoby do sytuacji, w której możliwe byłoby dochodzenie późniejszych roszczeń, mimo uprzedniego oddalenia roszczeń wcześniejszych.

G.G.

*

III CZP 98/09

„Czy osoba podpisana na wekslu *in blanco*, która nie była w posiadaniu tego dokumentu w chwili jego zaginięcia, może na podstawie art. 96 Prawa wekslowego żądać umorzenia weksla?”

(postanowienie Sądu Okręgowego we Wrocławiu z dnia 4 sierpnia 2009 r., II Ca 422/09, B. Stachowiak, G. Josiak, C. Chorzępa).

Sąd Okręgowy wyraził wątpliwość, czy przy ocenie legitymacji czynnej osoby podpisanej na wekslu *in blanco*, która w chwili zaginięcia tego dokumentu nie była jego posiadaczem, kierować się należy przede wszystkim literalną wykładnią normy art. 96 Prawa wekslowego i uznać, że uprawnionym do wystąpienia z wnioskiem o umorzenie takiego weksla może być tylko „ten, komu weksel zaginął”, czy też, odwołując się do argumentacji zawartej w orzeczeniu Sądu Najwyższego z dnia 1 marca 1935 r., I C 2022/34 (Zb.Urz. 1936, nr 2, poz. 45), uznać należy, że legitymacja taka może przysługiwać również podpisanemu na blankiecie, nawet gdy nie jest on tym, komu weksel zaginął (nie posiadał go w chwili zaginięcia). Za tym poglądem, będącym w istocie odstępniem od wyników wykładni językowej, przemawia wzgląd na potrzebę ochrony interesu osoby podpisanej na blankiecie. Interes ten może być zagrożony zwłaszcza wtedy, gdy dojdzie do nieuprawnionego wypełnienia blankietu wekslowego treścią i przeniesienia praw z takiego weksla przez indos na nabywcę w dobrej wierze.

Sąd Okręgowy, powołując się na orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 16 czerwca 1933 r., III Rw 847/33 (Gł. Adw. 1935, nr 1), zwrócił uwagę, że umorzenie takiego dokumentu daje inne rezultaty niż te, które przewiduje art. 100 Prawa wekslowego. Przyjmuje się, że postanowienie o umorzeniu weksla *in blanco* nie tworzy surogatu weksla, a więc osoba, która weksel utraciła, nie może na zasadzie uzyskanego orzeczenia dochodzić praw, które by jej służyły, gdyby weksel przed utratą został wypełniony.

G.G.

*

III CSK 99/09

„Czy wskazaną w przepisie art. 691 § 1 k.c. przesłankę faktycznego wspólnego pożycia, niezbędną do wstąpienia w stosunek najmu po zmarłym najemcy, należy utożsamiać jedynie z pożyciem »jak małżonkowie«, czy też

możliwym jest uznanie ww. przesłanki za spełnioną gdy osobę, domagającą się ustalenia wstąpienia w stosunek najmu łączyła ze zmarłym najemcą trwała więź gospodarcza i uczuciowa?”

*(postanowienie Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 8 września 2009 r.,
R. Marchwicki, D. Silska, M. Wiśniewska)*

Zdaniem Sądu, wątpliwości budzi wykładnia art. 691 k.c., a ściślej rekonstrukcja znaczenia formuły „faktycznego wspólnego pożycia”, gdyż nie jest jasne, jaki krąg osób ona obejmuje. Brak definicji legalnej oznacza, że interpretacja przepisu została pozostawiona organom stosującym prawo. Zaczerpnięte z języka potocznego znaczenie „pożycia” jest dość szerokie i niewątpliwie nie sprowadza się do „pożycia małżeńskiego”. Dopuszczalne wydaje się przyjęcie, że „wspólne pożycie” należy rozumieć jako wspólne życie z kimś, chodzi zatem o wspólnotę domową, duchową, gospodarczą oraz fizyczną, przy czym utrzymywanie współżycia fizycznego nie jest warunkiem koniecznym. Taka szersza interpretacja nie narusza interesu właściciela, który będzie mógł dochodzić swych praw na drodze sądowej. Przemawia za nią również wykładnia teleologiczna, gdyż trudno zaakceptować fakt, że prawo wstąpienia w stosunek najmu ma konkubent zmarłego, a pozbawione takiego praw zostaje rodzeństwo lub dziecko umieszczone w rodzinie zastępczej.

Ł.W.

*

III CSK 100/09

„Czy sąd rejestrowy dokonując wpisu z urzędu do rejestru dłużników niewypłacalnych osoby fizycznej wykonującej działalność gospodarczą na podstawie art. 55 pkt 1 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym w oparciu o prawomocne postanowienie o oddaleniu wniosku o ogłoszeniu upadłości dłużnika z tego powodu, że jego majątek nie wystarcza nawet na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego powinien wziąć pod uwagę w ramach badania w trybie art. 23 ust. 2 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym okoliczność, że przed dokonaniem wpisu sytuacja dłużnika

uległa zmianie w ten sposób, iż w następstwie późniejszego ogłoszenia upadłości obejmującej likwidację majątku upadłego i umorzenia w postanowieniu o zakończeniu postępowania upadłości długów, które nie zostały zaspokojone w postępowaniu upadłościowym na podstawie art. 369 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. prawa upadłościowego i naprawczego podlegająca wpisowi do rejestru dłużników niewypłacalnych osoba fizyczna wykonująca działalność gospodarczą przestała być dłużnikiem?”

(postanowienie Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 4 września 2009 r., VII Ga 89/09, E. Kabzińska, M. Bała, I. Szrajer-Dragan)

Sąd Okręgowy zauważył, że wykładnia literalna art. 55 pkt 1 w związku z art. 57 ust. 2 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz.U. z 2007 r. Nr 168, poz. 1186 – dalej: „ustawa o K.Rej.S.”) prowadzi do wniosku, że postanowienie sądu o ogłoszeniu upadłości osoby fizycznej wykonującej działalność gospodarczą oraz postanowienie sądu oddalające wniosek o ogłoszenie upadłości tej osoby z tego powodu, że majątek niewypłacalnego dłużnika nie wystarcza na pokrycie kosztów postępowania stanowią odrębne podstawy wpisu z urzędu dłużnika do rejestru dłużników niewypłacalnych, co uzasadnia dwukrotne wpisanie z urzędu tej samej osoby, jeśli wniosek o ogłoszenie upadłości został najpierw prawomocnie oddalony względem niej, a potem ogłoszono jej upadłość.

Sąd Okręgowy zwrócił uwagę, że Rejestr Dłużników Niewypłacalnych pełni funkcję ewidencyjną i informacyjną, powinien zatem chronić przyszłych wierzycieli przed niewypłacalnością dłużnika, ważne jest więc, aby osoba fizyczna podlegająca wpisowi była już dłużnikiem niewypłacalnym w dacie wpisu. W sprawie natomiast postanowienie sądu oddalające wniosek o ogłoszenie upadłości osoby fizycznej z powodu braku środków na pokrycie kosztów postępowania nie zostało przedłożone sądowi rejestrowemu – zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy o K.Rej.S. – niezwłocznie po uprawomocnieniu się, lecz dopiero po ogłoszeniu upadłości likwidacyjnej osoby fizycznej będącej przedsiębiorcą, gdy sąd upadłościowy stwierdził zakończenie tego postępowania i orzekł o umorzeniu w całości zobowiązań upadłego, które nie zostały zaspokojone w postępowaniu upadłościowym. W chwili dokonywania wpisu na podstawie postanowienia sądu oddalającego wniosek o ogłoszenie upadłości

z powodu braku środków na pokrycie kosztów postępowania, przedsiębiorca ten nie był już dłużnikiem niewypłacalnym.

E.S.S.

*

III CSK 101/09

„Czy w przypadku hipoteki przymusowej łącznej wpisanej z urzędu w wielu księgach wieczystych dopuszczalnym jest utrzymanie w mocy wpisu hipoteki łącznej jedynie w części ksiąg, jeżeli po rozpoznaniu i prawomocnym wykreśleniu tej hipoteki z pozostałych ksiąg, na etapie postępowania apelacyjnego, nastąpiła zmiana okoliczności polegająca na uchyleniu prawomocnego orzeczenia stanowiącego podstawę wykreślonego wpisu?”

(postanowienie Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 6 sierpnia 2009 r., II Ca 417/09, A. Bednarek, W. Buczek-Markowska, I. Siuta)

Sąd Okręgowy zwrócił uwagę, że treścią hipoteki łącznej jest jedno prawo, na które składa się tyle hipotek, ile jest obciążonych nieruchomości zabezpieczających jedną wierzytelność. Poszczególne hipoteki cechuje jednak wzajemny związek wynikający z celu, jaki realizują, tj. zabezpieczenie tej samej wierzytelności. Szczególny charakter hipoteki łącznej powoduje niejedolite traktowanie jej, w zależności od rodzaju czynności prawnej dotyczącej zabezpieczonej wierzytelności, np. przy przelewie wierzytelności hipotecznej, hipoteka łączna jest traktowana jako jedno prawo, podczas gdy przy zrzeczeniu się hipoteki w stosunku do jednej z obciążonych łącznie nieruchomości, hipoteka wygasa tylko względem tej nieruchomości.

Zdaniem Sądu Okręgowego, wykładnia literalna § 11 ust. 3 i 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 września 2001 r. w sprawie prowadzenia ksiąg wieczystych i zbiorów dokumentów (Dz.U. Nr 102, poz. 1122 ze zm.) prowadzi do wniosku, że ustawodawca postrzega hipotekę łączną jako jedno prawo także w zakresie czynności wykreślenia jej z urzędu z księgi wieczystej. Przepis ten stanowi bowiem, że w razie wykreślenia prawa, roszczenia lub innego ograniczenia, które wygasło względem jednej nieruchomości i zostało wykreślone z księgi wieczystej prowadzonej dla tej nieruchomości, sąd z urzędu ujawnia ten fakt w pozostałych

księgach wieczystych prowadzonych dla współobciążonych nieruchomości nawet wtedy, gdy wniosek o wykreślenie obciążenia został złożony tylko w jednej księdze wieczystej. Powyższe uwagi – w ocenie Sądu Okręgowego – skłaniają do udzielenia odpowiedzi negatywnej na przedstawione zapytanie prawne.

E.S.S.

*

III CSK 102/09

„Czy roszczenie z tytułu nienależnego świadczenia, mającego taki charakter już w chwili spełnienia, staje się wymagalne od tej chwili czy też roszczenie to staje się wymagalne z nadejściem ostatniego dnia pozwalającego dłużnikowi spełnić świadczenie zgodnie z treścią zobowiązania?”

(postanowienie Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 22 lipca 2009 r., I ACa 466/09, M. Gulczyńska, H. Małaniuk, M. Głowacka)

Sąd Apelacyjny stwierdził, że podstawą przedstawionego zagadnienia prawnego jest rozbieżność występująca w orzecznictwie Sądu Najwyższego w zakresie tej problematyki. Przedstawił pogląd Sądu Najwyższego, że roszczenia wynikające ze zobowiązań bezterminowych stają się wymagalne z chwilą ich powstania i od niej należy liczyć bieg terminu przedawnienia. Podkreślił jednak, co jest mocno akcentowane zarówno w doktrynie, jak i w judykaturze, że należy rozróżniać wymagalność roszczenia rozumianą jako najwcześniejszą chwilę, w której wierzyciel może żądać od dłużnika spełnienia świadczenia oraz termin spełnienia świadczenia rozumiany jako najpóźniejsza chwila, w której dłużnik powinien spełnić świadczenie zgodnie z treścią zobowiązania (por. np. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 22 marca 2001 r., V CKN 769/00, OSNC 2001, nr 11, poz. 166, z dnia 16 lipca 2003 r., V CK 24/02, OSNC 2004, nr 10, poz. 157, oraz uchwała Sądu Najwyższego z dnia 6 marca 1991 r., III CZP 2/91, OSNCP 1991, nr 7, poz. 93).

Sąd Apelacyjny przytoczył także odmienne stanowisko Sądu Najwyższego, że termin wymagalności roszczenia należy odnieść do ostatniego dnia, w którym dłużnik może spełnić świadczenie zgodnie z treścią zobowiązania. Tak rozumiana wymagalność może być utożsamiana z terminem spełnienia świadczenia także

w zakresie zobowiązań bezterminowych. Wezwanie dłużnika przez wierzyciela do wykonania zobowiązania bezterminowego nie jest przejawem możliwości żądania świadczenia, lecz postawieniem tego świadczenia w stan wymagalności. Wymagalność roszczeń wynikających ze zobowiązań bezterminowych oraz początek biegu przedawnienia tych roszczeń należy zatem określać stosując art. 455 k.c. (por. np. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 24 kwietnia 2003 r., I CKN 316/01, OSNC 2004, nr 7-8, poz. 117, i z dnia 3 lutego 2006 r., I CSK 17/05, niepubl.).

Sąd Apelacyjny opowiedział się za drugim z przedstawionych kierunków orzecznictwa Sądu Najwyższego.

E.S.S.

*

III CSK 103/09

„Czy w przypadku, gdy w skład majątku wspólnego wchodzi prawo własności nieruchomości obciążonej hipoteką zabezpieczającą wierzytelność z tytułu kredytu zaciągniętego solidarnie przez oboje małżonków w czasie trwania ustroju wspólności majątkowej, a do spłaty kredytu zobowiązany jest nie tylko rzeczowo małżonek, któremu przyznano nieruchomość, ale zobowiązani są też nadal solidarnie i osobiście oboje byli małżonkowie, wartość podlegającego podziałowi prawa powinna odpowiadać aktualnej wartości rynkowej tegoż prawa, nie pomniejszonej o niespłacony kredyt, a jeśli tak, to czy uczestnikiem postępowania winien być bank – kredytodawca?”

(postanowienie Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 8 września 2009 r., III Ca 719/09, J. Naczyńska, B. Braziewicz, L. Morys-Magiera)

Sąd Okręgowy przytoczył wiodące stanowisko Sądu Najwyższego wynikające z postanowienia z dnia 5 października 2000 r., II CKN 611/99 (MoP 2001, nr 2, s. 93), że w sytuacji, w której podlegające podziałowi prawo do nieruchomości obciążone jest wyłącznie rzeczowo, sąd przyjmuje jako podstawę podziału wartość składnika majątkowego pomniejszoną o obciążenie hipoteczne. Spłata wierzytelności zabezpieczonej hipotecznie obciąża wtedy wyłącznie dłużnika rzeczowego. Bardziej skomplikowana jest jednak sytuacja, w której małżonkowie odpowiadają za spłatę

wierzytelności zabezpieczonej hipotecznie, także osobiście, a odpowiedzialność ta obciąża zarówno rzeczowo, jak i osobiście nie tylko małżonka, któremu przyznano nieruchomości, ale także drugiego małżonka i to przez długi czas po dokonaniu sądowego podziału majątku wspólnego mimo, że małżonkowi temu nie będą przysługiwały już żadne prawa do tej nieruchomości. Postanowienie wydane w przedmiocie podziału majątku wspólnego nie modyfikuje bowiem postanowień umowy kredytowej, szczególnie w zakresie obowiązków kredytobiorców, a bank chroniąc swe interesy może nie chcieć zwolnić z długu drugiego małżonka.

Zdaniem Sądu Okręgowego, przyjęcie jako podstawy podziału majątku wspólnego wartości nieruchomości pomniejszonej o obciążenie hipoteczne może doprowadzić do nierozwiązania stosunków majątkowych byłych małżonków, które może powodować dalsze konflikty, a nawet spory sądowe, podczas gdy celem postępowania o podział majątku wspólnego jest definitywne rozliczenie majątkowe byłych małżonków.

Sąd Okręgowy zauważył, że przyjęcie jako podstawy podziału wartości rynkowej nieruchomości niepomniejszonej o niespłacony kredyt byłoby wygodniejsze dla określenia możliwości przejęcia zobowiązań obciążających nieruchomości. Po przyjęciu tego zapatrywania powstaje jednak problem udziału w sprawie banku, który dla definitywnego zakończenia postępowania o podział majątku wspólnego musiałby być związany orzeczeniem sądu, co mogłoby nastąpić tylko w sytuacji, w której bank wzięłby udział w sprawie i podczas tego postępowania wyraziłby zgodę na przejęcie zobowiązań kredytowych przez uczestnika, któremu przyznano nieruchomości. Koncepcja ta pozwala także na zasądzenie wymaganej spłaty na rzecz banku.

Sąd drugiej instancji zwrócił jednak uwagę, że niemożność przejęcia zobowiązań kredytowych przez jednego z małżonków musiałaby skutkować zarządzeniem sprzedaży licytacyjnej, w której wskazany byłby udział wierzyciela rzeczowego. Stanowisko to jest sprzeczne z zakazem rozliczania w sprawie o podział majątku wspólnego pasywów oraz z poglądem, że wierzyciele obojga małżonków nie są uczestnikami tego postępowania.

E.S.S.

III CSK 104/09

„Czy należności alimentacyjne zgłoszone do uczestnictwa w podziale sumy uzyskanej z egzekucji z nieruchomości w trybie art. 1036 k.p.c. podlegają zaspokojeniu w kategorii drugiej (art. 1025 § 1 pkt 2 k.p.c.), czy też dziesiątej (art. 1025 § 1 pkt 10 k.p.c.)?”

(postanowienie Sądu Okręgowego w Sieradzu z dnia 10 sierpnia 2009 r., Cz 240/09, B. Bojakowska, A. Smus, J. Składowska)

Sąd Okręgowy przytoczył dominujący w doktrynie pogląd, że wierzyciele, którzy nie przyłączyli się do egzekucji, a przedstawili swoje należności do podziału sumy uzyskanej z egzekucji w trybie art. 1030 i 1036 k.p.c. mogą realizować je w kategorii dziesiątej. W dziewiątej kategorii zaspokajane są natomiast należności wierzycieli, którzy prowadzili egzekucję, przy czym pod pojęciem tym należy rozumieć zarówno wierzycieli, którzy wszczęli egzekucję, jak i tych, którzy przyłączyli się do niej. W ostatniej kolejności zaspokajane są inne należności, niezaliczone do wcześniejszych kategorii, w tym należności zgłoszone w trybie art. 1030 i 1036 k.p.c. Uprzywilejowanie wierzycieli prowadzących egzekucję przed wierzycielami, którzy zgłosili swe wierzytelności w trybie ww. przepisów wynika z konieczności lepszego traktowania wierzycieli, którzy zadali sobie trud wszczęcia postępowania egzekucyjnego i ponieśli związane z tym koszty.

Zdaniem Sądu Okręgowego, stanowisko doktryny jest sprzeczne z wykładnią literalną art. 1036 i art. 1025 k.p.c., przepisy te nie dzielą bowiem wierzycieli na uprzywilejowanych i nieuprzywilejowanych. Artykuł 1036 k.p.c. określa jedynie podmioty uprawnione do udziału w podziale sumy uzyskanej z egzekucji z nieruchomości oraz wskazuje wymagania, jakie podmioty te muszą spełniać, aby uczestniczyć w podziale. Należy także zauważyć, że art. 1025 k.p.c. przewiduje jedynie zasady podziału sumy uzyskanej z egzekucji z nieruchomości pomiędzy poszczególnych wierzycieli, nie daje natomiast żadnych podstaw do korzystniejszego traktowania wierzycieli egzekwujących. Sąd Okręgowy zauważył także, iż należności alimentacyjne korzystają z uprzywilejowania, którego wyrazem jest między innymi umieszczenie ich w kategorii drugiej (art. 1025 § 1 pkt 2 k.p.c.).

E.S.S.

III CSK 105/09

„Czy przepis art. 132 § 2 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. - Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz.U. z 2003 r. Nr 60, poz. 535) stanowiący, że syndyk, nadzorca sądowy albo zarządca nie ponosi opłat sądowych, ma również zastosowanie do roszczeń przewidzianych w art. 134 tej ustawy?”

(postanowienie Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 15 lipca 2009 r., VI ACz 842/09, K. Tucharz, A. Orłowska, K. Sobolewska-Filcek)

Sąd Apelacyjny zauważył, że wykładnia systemowa art. 132 ust. 2 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. - Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz.U. z 2003 r. Nr 60, poz. 535 – dalej: „p.u.n.”) może prowadzić do wniosku, iż intencją ustawodawcy jest ograniczenie zwolnienia od opłat sądowych syndyka, nadzorcy sądowego i zarządcy jedynie do powództw o ustalenie.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, rygorystyczna wykładnia tego przepisu może jednak prowadzić do pozornego ułatwienia ww. podmiotom możliwości dochodzenia żądań niweczających skutki zaskarżonych czynności upadłego. Orzeczenie stwierdzające bezskuteczność czynności prawnej – które jest niezbędne dla oceny zasadności roszczenia zmierzającego do włączenia do masy upadłości składników majątkowych, które z niej ubyły na skutek dokonania tej czynności, a jeśli nie jest to możliwe, to ich równowartości – ma charakter deklaratoryjny, nie powoduje więc żadnych pozytywnych skutków dla wierzycieli upadłego.

E.S.S.

III CSK 106/09

„Czy dopuszczalne jest obciążenie nieruchomości wspólnej w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 czerwca 1994 roku o własności lokali (jedn. tekst: Dz.U. Nr 80 z 2000 roku poz. 903 z późn. zm.) służebnością gruntową polegającą na prawie wyłącznego korzystania z ogródka przydomowego na rzecz każdorazowego właściciela lokalu stanowiącego odrębną nieruchomość,

z własnością którego związany jest udział we współwłasności przedmiotowej nieruchomości wspólnej?”

(postanowienie Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 23 czerwca 2009 r., II Ca 919/09, S. Jamróg, B. Tabaka, G. Buła)

Sąd Okręgowy przedstawił argumenty przemawiające za dopuszczalnością ustanowienia służebności opisanej w sentencji postanowienia, zaliczając do nich okoliczność, że ustawodawca w art. 285 k.c. nie określa, jaki rodzaj nieruchomości może stanowić zarówno nieruchomość władająca, jak też nieruchomość obciążona. Zgodnie z art. 46 k.c. może to być dowolna nieruchomość gruntowa, budynkowa, czy też lokalowa. Jednocześnie jednym ze skutków prawnych wyodrębnienia lokali jest pojawienie się nowej kategorii prawnej, jaką jest nieruchomość wspólna i możliwość swobodnego określania elementów tej nieruchomości przez podmioty wyodrębniające lokale. Możliwość obciążenia nieruchomości służebnością gruntową, także w sytuacji w której jej właścicielem jest właściciel nieruchomości władającej, potwierdził Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 20 października 2005 r., IV CK 65/05 (BSN 2006, nr 3, s. 10). W szczególności nie dochodzi w takim przypadku do konfuzji powodującej wygaśnięcie ograniczonego prawa rzeczowego zgodnie z art. 247 k.c.

Oceniając przedmiotową służebność pod względem zwiększenia użyteczności nieruchomości władającej Sąd Okręgowy wskazał, że niewątpliwie zwiększa ona wartość nieruchomości lokalowej, gdyż zapewnia możliwość korzystania nie tylko z powierzchni samego mieszkania, ale także z przylegającego do niego gruntu.

Za niedopuszczalnością ustanowienia omawianej służebności przemawia konieczność istnienia dwóch nieruchomości władającej i obciążonej. Pomimo formalnej odrębności części budynku (lokalu) i gruntu wraz z częścią lokalu pozostałą po wydzieleniu lokalu, niewątpliwie są one ze sobą w sposób ścisły związane. Określa to reguła, że udział we współwłasności (współużytkowaniu wieczystym) nieruchomości wspólnej jest prawem związanym z własnością lokalu, stanowiąc jego część składową i dzieląc jego losy prawne; w zasadzie tylko obydwa prawa razem mogą być przedmiotem rozporządzenia. W związku z tym powstaje wątpliwość, czy nieruchomość wspólna, będąca przedmiotem współwłasności przymusowej, może być uznana za „inną nieruchomość” w rozumieniu art. 285 § 1 k.c.

Sąd Okręgowy wskazał, że istnienie ograniczonego prawa rzeczowego na rzeczy własnej należy uznać za wyjątek, dopuszczalny jedynie w sytuacji wyraźnie przewidzianej prawem (np. 325 § 2 k.c.). Zauważył również, że do istoty służebności gruntowej o charakterze czynnym należy możliwość korzystania przez właściciela nieruchomości władnącej w oznaczonym zakresie z nieruchomości obciążonej, a współwłaściciel nieruchomości wspólnej ma prawo współkorzystania z niej zgodnie z jej przeznaczeniem, co wynika nie tylko z art. 206 k.c., ale także z art. 12 ust. 1 ustawy o własności lokali.

Na zakończenie Sąd Okręgowy zaznaczył, że możliwość wyłącznego korzystania z części gruntu jako ogródka przydomowego, jakkolwiek bez wątpienia może mieć wpływ na wartość ekonomiczną lokalu, z którym byłaby związana, to jednak zbliżona jest do cech niezwiązanych z gospodarczą użytecznością, a bliską ogólnemu pojęciu korzyści dla właściciela nieruchomości władnącej.

M.M.

GLOSY

prawo cywilne materialne

Jeżeli nie wszyscy wspólnicy objęli – w stosunku określonym w art. 257 § 3 w związku z art. 260 § 2 k.s.h. – udziały w kapitale zakładowym podwyższonym na podstawie dotychczasowych postanowień umowy spółki, podwyższenie kapitału nie dochodzi do skutku.

(uchwała z dnia 15 grudnia 2006 r., III CZP 132/06, M. Sychowicz, H. Wrzeszcz, K. Zawada, OSNC 2007, nr 10, poz. 148; Pr. Bank. 2007, nr 10, s. 17; BSN 2006, nr 12, s. 10; Rej. 2006, nr 12, s. 192; Rej. 2007, nr 1, s. 175; NPN 2007, nr 1, s. 58; Pr.Spółek 2007, nr 10, s. 59; R.Pr. 2007, nr 5, s. 120; Rej. 2007, nr 11, s. 182)

Glosa

Waldemara Mygi, Rejent 2009, nr 7-8, s. 141

Glosa ma charakter krytyczny.

Wątpliwości autora wzbudziło zagadnienie, czy na tle stanu prawnego obowiązującego od dnia 15 stycznia 2004 r., tj. do dnia wejścia w życie § 3 do art. 257 i zmienionego § 2 art. 258 k.s.h., podwyższenie kapitału zakładowego na podstawie umowy spółki może polegać wyłącznie na utworzeniu nowych udziałów, czy też ustawa nie wyklucza również podwyższenia kapitału zakładowego przez podniesienie wartości nominalnej udziałów istniejących. Opowiedzenie się przez Sąd Najwyższy za pierwszą z tych możliwości spotkało się z dezaprobatą glosatora.

Komentator zakwestionował przyjętą przez Sąd Najwyższy wykładnię, która przez zastosowanie przepisów określających sposób objęcia podwyższonego kapitału zmierza do ograniczenia stosowania postanowień art. 257 § 1 i 2 k.s.h., określających sposób podwyższenia kapitału. Zdaniem autora, spór dotyczący sposobu objęcia udziałów w podwyższonym kapitale nie powinien prowadzić do wniosku, że przy zastosowaniu przedmiotowych regulacji podwyższenie kapitału na warunkach umowy spółki przez podwyższenie wartości dotychczasowych udziałów jest niedopuszczalne.

Autor nie zgodził się ze stwierdzeniem Sądu Najwyższego, że art. 257 § 3 zdanie drugie k.s.h. zawiera „nakaz” stosowania art. 260 § 2 k.s.h. Podkreślono, że nawet przyjęcie bezpośredniego stosowania tego przepisu powinno oznaczać wyłącznie, iż jeżeli nowe udziały przysługują wspólnikom w stosunku do ich dotychczasowych udziałów, to z mocy art. 260 § 2 k.s.h. nie wymagają one objęcia.

Zwrócono uwagę, że podwyższenie kapitału przez podwyższenie wartości nominalnej dotychczasowych udziałów, czy to na podstawie umowy spółki, czy przez zmianę umowy spółki, nigdy nie narusza dotychczasowego składu wspólników i z zasady tej także struktury udziałów, gdyż po podwyższeniu kapitału przez podwyższenie wartości dotychczasowych udziałów w spółce pozostają ci sami wspólnicy z tą samą ilością udziałów, a tylko podwyższa się wartość przysługujących im udziałów.

Krytyczną głosę do uchwały opracowali także P. Pinior (Pr. Spółek 2008, nr 3, s. 45), B. Draniewicz (Pr. Spółek 2008, nr 6, s. 53) i B. Książek (Rej. 2009, nr 5, s. 134), natomiast głosę częściowo aprobującą T. Kurnicki (Pr. Spółek 2008, nr 1, s. 52).

T.Z.

*

Roszczenie o zadośćuczynienie przewidziane w art. 445 § 1 k.c. oraz roszczenie o zadośćuczynienie będące następstwem zawinonego naruszenia praw pacjenta (art. 19a ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej, Dz.U. Nr 91, poz. 408 ze zm.) mają odrębny charakter, określając zasady odpowiedzialności sprawców za odrębne czyny bezprawne.

(wyrok z dnia 29 maja 2007 r., V CSK 76/07, L. Walentynowicz, G. Misiurek, K. Strzelczyk, OSNC 2008, nr 7-8, s. 91; BSN 2007, nr 9, s. 9; MoP 2008, nr 22, s.1221)

Glosa

Macieja Rzewuskiego, Państwo i Prawo 2009, nr 8, s. 131

Glosator podzielił stanowisko wyrażone w tezie komentowanego wyroku, sprowadzające się do rozróżnienia roszczeń o zadośćuczynienie z art. 445 § 1 k.c. i z art. 19a ust. 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (dalej: „u.z.o.z.”). Wartość wyroku, jego zdaniem, wzrasta ze względu na to, że jest to pierwszy judykat Sądu Najwyższego poruszający tę sporną w doktrynie materię.

Glosator zwrócił szczególną uwagę na pogląd wyrażony w uzasadnieniu omawianego wyroku, że „zasięg oddziaływania art. 19a u.z.o.z. wykracza poza sferę deliktową i mieści się również w sferze kontraktowej”, nie podzielił jednak tego zapatrywania. W jego ocenie, próba poczynienia przez Sąd Najwyższy swoistego wyłomu od zasady zwężenia zadośćuczynienia do odpowiedzialności deliktowej nie zasługuje na aprobatę. Powołał się przy tym na wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 kwietnia 1966 r., w którym Sąd jednoznacznie i stanowczo stwierdził, że „obowiązujące prawo nie przewiduje możliwości przyznania zadośćuczynienia z tytułu niewykonania obowiązków wynikających ze stosunków umownych”.

Głosę aprobującą do tego orzeczenia opracowała również M. Wałachowska (PS 2009, nr 5, s. 103).

M.S.L.

*

Przeznaczenie grobu wstępnego dla rodziny zstępnego, który uiścił opłatę i zawarł umowę z zarządem cmentarza, wymaga zgody pozostałych zstępnych. W braku porozumienia, pochowanie zwłok przez jednego z zstępnych osoby pochowanej jako pierwsza wymaga zgody pozostałych lub rozstrzygnięcia przez sąd.

(wyrok z dnia 8 listopada 2007 r., III CSK 151/07, K. Pietrzykowski, Z. Strus, H. Wrzeszcz, OSNC 2009, nr 1, poz. 15; BSN 2008, nr 3, s. 13; MoP 2008, nr 24, s. 1331; OSP 2009, nr 1, poz. 8; Rej. 2009, nr 3, s. 168)

Glosa

Aleksandry Piątkowskiej, Palestra 2009, nr 7-8, s. 316

Glosa ma charakter aprobujący.

Autorka zaaprobowała pogląd wyrażony w tezie wyroku. Wyraziła zapatrywanie, że brak troski osoby współuprawnionej o stan grobu nie rodzi uprawnień do grobu po stronie innej osoby współuprawnionej dbającej o niego, zwłaszcza gdy brak czynnej opieki nad grobem jest usprawiedliwiony długą nieobecnością w kraju.

Głosę aprobującą do wyroku opracował S. Rudnicki (OSP 2009, nr 1, poz. 8).

M.P.

*

Jeżeli istnieje konieczność hospitalizacji, a pacjent się temu sprzeciwił, obowiązkiem lekarza jest udzielenie pełnej informacji o powziętych podejrzeniach, o konieczności poszerzenia diagnostyki w warunkach szpitalnych oraz o ewentualnych konsekwencjach zdrowotnych, do jakich może doprowadzić odmowa lub spóźnione zastosowanie się do zaleceń.

(wyrok z dnia 23 listopada 2007 r., IV CSK 240/07, J. Górowski, B. Myszka, Z. Strus, OSNC 2009, nr 1, poz. 16; BSN 2008, nr 4, s. 12; Rej. 2008, nr 5, s. 191; R.Pr. 2009, nr 2, s. 79)

Glosa

Radosława Tymińskiego, Prawo i Medycyna 2009, nr 2, s. 143

W ocenie autora, glosowane orzeczenie porusza ważny problem zakresu informacji udzielanych przez lekarzy pacjentom na etapie udzielania pierwszej pomocy i może przez to w sposób istotny wpłynąć na praktykę wykonywania zawodów medycznych.

Glosator wskazał, że zarówno na płaszczyźnie prawa polskiego, jak i zagranicznego ugruntowana jest koncepcja autonomii pacjenta, z której wynika, iż ryzykiem związanym z odmówieniem świadczenia zdrowotnego jest obarczony pacjent. Podkreślił, że w pierwszej kolejności lekarz musi uzyskać zgodę pacjenta na badania, których wyniki będą stanowić podstawę udzielanej informacji.

Odnosząc swoje rozważania do pracy pogotowia ratunkowego podkreślił, że przepisy nie określają zakresu informacji, który ma przekazać lekarz, gdy pacjent

odmawia leczenia. Wskazał przy tym, że z jednej strony pacjent musi mieć świadomość wstępnego rozpoznania oraz proponowanego postępowania, z drugiej zaś nie może być przez lekarza niepotrzebnie nastraszone, bo to może skutkować pogorszeniem jego stanu zdrowia.

Wyrok Sądu Najwyższego, wbrew przesłankom prawnym, zmierza do przypisania lekarzowi odpowiedzialności za decyzję poszkodowanego, dlatego też, zdaniem autora – w tym zakresie – nie zasługuje na aprobatę.

M.S.L.

*

W wyniku ogłoszenia upadłości mocodawcy wygasa udzielone przez niego pełnomocnictwo do wypełnienia weksli *in blanco* i nie odżywa z mocy prawa po uchyleniu postanowienia o ogłoszeniu upadłości i oddaleniu wniosku.

(wyrok z dnia 13 grudnia 2007 r., I CSK 314/07, K. Pietrzykowski, I. Gromska-Szuster, Z. Kwaśniewski, OSNC 2009, nr 2, s. 30; BSN 2008, nr 3, s. 9; Rej. 2008, nr 4, s. 177; Pr.Spółek 2008, nr 11, s. 59; Rej. 2009, nr 3, s. 169; R.Pr. 2009, nr 2, s. 81)

Glosa

Jarosiawa Grykiela, Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego 2009, nr 8, s. 30

W ocenie glosatora, argumentacja powołana przez Sąd Najwyższy zasługuje – co do zasady – na aprobatę, sama teza wyroku wymaga jednak doprecyzowania, natomiast niektóre twierdzenia zawarte w uzasadnieniu skłaniają do polemiki.

Zdaniem glosatora, w wyniku ogłoszenia upadłości mocodawcy co do zasady wygasają udzielone przez niego pełnomocnictwa; nie dotyczy to przypadków, w których upadłemu pozostawiono zarząd własny swoim majątkiem.

Autor wskazał, że późniejsza zmiana okoliczności dotyczących zdarzeń prawnych, które doprowadziły do wygaśnięcia umocowania pełnomocnika, nie powoduje automatycznego przywrócenia umocowania, chyba że przepis szczególnie wiąże zaistniałą zmianę okoliczności z uchyleniem skutków tych zdarzeń z mocą wsteczną. Podkreślił, że art. 103 k.c. co do zasady znajduje zastosowanie do każdego

przypadku działania pełnomocnika bez umocowania, niezależnie od tego, czy brak umocowania ma charakter pierwotny czy następczy.

Na zakończenie dodał, że utrata przez mocodawcę kompetencji do dokonywania czynności prawnych we własnym imieniu (dotyczących majątku objętego postępowaniem upadłościowym) wyklucza również możliwość dokonania takich czynności przez pełnomocnika, niezależnie od okoliczności, czy kontrahent mocodawcy, dokonujący czynności prawnej z samym mocodawcą czy z jego pełnomocnikiem, działa w dobrej wierze, a więc wie lub mógł wiedzieć o fakcie ogłoszenia upadłości.

M.S.L.

*

Przedmiotem przelewu mogą być zindywidualizowane części wierzytelności przyszłej.

(wyrok z dnia 20 lutego 2008 r., II CSK 445/07, S. Dąbrowski, G. Misiurek, B. Myszką, OSNC 2009, nr 5, poz. 72; BSN 2008, nr 6, s. 15; MoP 2009, nr 5, s. 285; OSP 2009, nr 9, poz. 92; Rej. 2008, nr 7-8, s. 221; NPN 2008, nr 2, s. 104; Rej. 2009, nr 6, s. 159)

Glosa

Jarosława Kuropatwińskiego, Orzecznictwo Sądów Polskich 2009, nr 9, poz. 92

Glosa ma charakter częściowo krytyczny.

Autor zaaprobował tezę glosowanego wyroku i omówił konstrukcję przelewu części wierzytelności, wskazując na samodzielny charakter wierzytelności częściowych oraz zasadę ich równego traktowania. Zakwestionował pogląd, zgodnie z którym wierzytelność z umowy o roboty budowlane po zawarciu takiej umowy jest wierzytelnością przyszłą. Podniósł następnie, że w stanie faktycznym analizowanej sprawy po częściowym odstąpieniu od umowy poszczególne wierzytelności powinny ulec proporcjonalnej redukcji. Zarzucił przy tym nietrafne zakwalifikowanie tych wierzytelności jako wierzytelności przyszłych i – w konsekwencji – nieuwzględnienie ich proporcjonalnej redukcji w wyniku częściowego odstąpienia od umowy.

Komentator uznał ponadto za kontrowersyjne rozważania Sądu Najwyższego co do sposobów oznaczania części wierzytelności stanowiących przedmiot rozporządzenia. Nie podzielił w szczególności zapatrywania, że kwotowe oznaczenie części wierzytelności nie spełnia wymogu dostatecznej indywidualizacji. Jako dyskusyjną ocenił również propozycję Sądu Najwyższego oznaczania części wierzytelności polegającej na zapłacie wynagrodzenia przez odwołanie się do będącego jego ekwiwalentem świadczenia niepieniężnego.

W dalszej części opracowania glosator przychylił się do stanowiska Sądu Najwyższego, że przy przelewie dla zabezpieczenia zakres sukcesji cesjonariusza w część wierzytelności objętej przelewem nie jest uzależniony od wartości wierzytelności stanowiącej przedmiot zabezpieczenia. Dodał, że nie ma przeszkód, aby strony określiły przedmiot przelewu przez wartość świadczenia pieniężnego objętego wierzytelnością, którą cesjonariusz ma wobec cedenta.

Komentator ocenił również, że przelew dokonany w analizowanej sprawie był przelewem celem zapłaty, a nie – jak przyjął Sąd Najwyższy – przelewem na zabezpieczenie.

M.P.

*

Do zgody wymaganej przez art. 647¹ § 2 i 3 k.c. nie stosuje się art. 63 § 2 k.c. Zgoda ta może być wyrażona przez każde zachowanie, które ujawnia ją w sposób dostateczny (art. 60 k.c.); niezależnie od tego zgodę uważa się za wyrażoną w razie ziszczenia się przesłanek określonych w art. 647¹ § 2 zdanie drugie k.c.

(uchwała składu siedmiu sędziów z dnia 29 kwietnia 2008 r., III CZP 6/08, T. Wiśniewski, T. Bielska-Sobkowicz, K. Strzelczyk, K. Tyczka-Rote, H. Wrzeszcz, M. Wysocka, K. Zawada, OSNC 2008, nr 11, poz. 121; BSN 2008, nr 4, s. 8; MoP 2008, nr 22, s. 1210; OSP 2009, nr 6, poz. 67; Rej. 2008, nr 5, s. 187; MoP 2008, nr 22, s. 1210)

Glosa

Macieja Gutowskiego, Orzecznictwo Sądów Polskich 2009, nr 9, poz. 90

Glosa ma charakter częściowo aprobujący.

W pierwszej części opracowania autor przedstawił poglądy doktryny odnośnie do charakteru zgody przewidzianej w art. 647¹ § 3 k.c. Podzielił stanowisko Sądu Najwyższego, że do tej zgody nie znajduje zastosowania art. 63 k.c., zakwestionował natomiast trafność zapatrywania, zgodnie z którym zgoda inwestora na umowę między wykonawcą a podwykonawcą może być wyrażona w dowolny sposób należycie ją ujawniający.

Glosator zauważył, że zgoda na dokonanie czynności jest oświadczeniem woli stanowiącym element czynności prawnej. Omówił następnie sformułowane w piśmiennictwie stanowiska co do tego, jaka część czynności prawnej musi być objęta formą wymaganą dla tej czynności. Przychylił się do poglądu rygorystycznego, zgodnie z którym wymóg dokonania czynności w określonej formie odnosi się do wszystkich jej postanowień, czyli obejmuje całość oświadczenia woli. Stwierdził następnie, że zgoda inwestora powinna być złożona w formie pisemnej *ad solemnitatem*. W ocenie komentatora, jest to konsekwencją objęcia wszelkich oświadczeń woli danej czynności prawnej formą szczególną.

Autor przychylił się ponadto do stanowiska Sądu Najwyższego, że skuteczność milczącej zgody inwestora na zawarcie przez wykonawcę umowy o wykonanie zadań wchodzących w zakres umowy o roboty budowlane wymaga przedstawienia mu umowy z podwykonawcą lub jej projektu oraz odpowiedniej dokumentacji, tj. złożenia umowy (projektu). Zaaprobował ponadto pogląd, że wymóg przedstawienia pełnej dokumentacji nie znajduje zastosowania do zgody udzielonej wyraźnie.

Głosę aprobującą do uchwały opracował P. Drapała (OSP 2009, nr 6, poz. 67).

M.P.

*

Wykazanie szkody w postaci *lucrum cessans* z natury rzeczy ma charakter hipotetyczny i poszkodowany powinien udowodnić tak duże prawdopodobieństwo osiągnięcia korzyści majątkowej, że rozsądnie rzecz oceniając można stwierdzić, że uzyskałby na pewno korzyść, gdyby nie wystąpiło zdarzenie, za które odpowiada sprawca szkody.

(wyrok z dnia 19 czerwca 2008 r., V CSK 19/08, H. Pietrkowski, K. Strzelczyk, K. Zawada, niepubl.)

Glosa

Macieja Kalińskiego, Przegląd Sądowy 2009, nr 9, s. 125

Glosator krytycznie ocenił tezę omawianego orzeczenia. Stwierdził, że cechą rozważań dotyczących hipotetycznego stanu majątku poszkodowanego, wspólnych dla określenia strat, jak i utraconych korzyści, jest operowanie prawdopodobieństwem. Podniósł, że nawet w przypadku strat nie można nigdy ze stuprocentową pewnością ustalić, iż w braku zdarzenia szkodzącego poszkodowany nie poniósłby uszczerbku z innego powodu niż zdarzenie szkodzące. W jego ocenie, stanowisko Sądu Najwyższego jest zbyt rygorystyczne, zwłaszcza odczytywane jako dyrektywa wykładni oderwana od realiów stanu faktycznego, w którego ramach zapadł glosowany wyrok. Autor przychylił się do poglądów wyrażanych w piśmiennictwie, że hipotetyczny stan majątku poszkodowanego należy ustalać z wysokim prawdopodobieństwem, nie oczekując jednak bezwzględnej pewności.

Odnosząc się do miernika, według którego należało ustalić uszczerbek powoda w postaci *lucrum cessans*, zaakceptował pogląd, że generalnie przyjmuje się wzorzec, w którym poszkodowany dokłada niezbędnej dbałości o własne interesy, jednakże każdorazowo należy dopuścić przeciwdowód polegający na wykazaniu odmiennego rozwoju sytuacji hipotetycznej ze względu na staranność dokładaną przez powoda we własnych sprawach.

Za błędne metodologicznie autor uznał stwierdzenia przez Sąd Najwyższy prawidłowości przyznania odszkodowania z tytułu utraconych korzyści według dochodu możliwego do uzyskania (przed opodatkowaniem). Krytycznie ocenił także rozstrzygnięcie co do kosztów uzyskania kredytu na zakup środków trwałych, stwierdzając, że koszt kredytu nie przechodzi pozytywnie testu *conditio sine qua non*, nie pozostając w obiektywnym związku przyczynowym z niewykonaniem umowy najmu.

E.S.

Czynności cywilnoprawnych nie można wykorzystywać jako środka do osiągnięcia przestępczych celów, takimi zaś są czynności ukierunkowane na popełnienie przestępstwa z art. 302 § 1 k.k.

(wyrok z dnia 17 lipca 2008 r., II CSK 102/08, H. Ciepła, J. Górowski, H. Wrzeszcz, niepubl.)

Glosa

Michała Bieniaka, Palestra 2009, nr 7-8, s. 309

Glosa ma charakter częściowo aprobujący.

Autor wytknął nierozstrzygnięcie w sposób kategoryczny o tym, czy sąd cywilny jest uprawniony do ustalenia faktu popełnienia przestępstwa w braku wyroku skazującego, w tym również w przypadkach wydania w postępowaniu karnym wyroku uniewinniającego lub umorzenia postępowania karnego. Po dokonaniu analizy przepisów postępowania cywilnego, postępowania karnego, Konstytucji oraz wiążących Polskę umów międzynarodowych glosator przychylił się do utrwalonego stanowiska, że sąd cywilny związany jest wyłącznie prawomocnym wyrokiem skazującym wydanym w procesie karnym. Stwierdził ponadto, że inne rozstrzygnięcia sądu karnego nie wiążą sądu cywilnego i może on samodzielnie ustalić fakt popełnienia przestępstwa oraz osobę winną jego popełnienia, nawet w braku prawomocnego wyroku skazującego wydanego w postępowaniu karnym. Zauważył przy tym, że uprawnienia sądu cywilnego nie są ograniczone wyłącznie do możliwości stwierdzenia, iż czynność cywilnoprawna była środkiem do osiągnięcia przestępczych celów.

M.P.

*

Umowa przewłaszczenia w celu zabezpieczenia, o której mowa w art. 101 ust. 2 Prawa upadłościowego i naprawczego, jest skuteczna względem masy upadłości tylko wtedy, gdy ma datę pewną w rozumieniu art. 81 § 1 k.c.

(wyrok z dnia 30 września 2008 r., II CSK 149/08, H. Ciepła, M. Kocon, H. Pietrkowski, OSNC-ZD 2009, nr A, poz. 25; OSP 2009, nr 9, poz. 91; BSN 2008,

nr 12, s. 8; NPN 2008, nr 4, s. 101; Rej. 2009, nr 1, s. 186; Rej. 2009, nr 4, s. 183; MoP 2009, nr 18, s. 1004)

Glosa

Andrzeja Szlęzaka, Orzecznictwo Sądów Polskich 2009, nr 9, poz. 91

Glosa ma charakter krytyczny.

Autor zajął stanowisko, że zachowanie formy z datą pewną zastrzeżoną *ad eventum* może nastąpić przez zaopatrzenie dokumentu w datę pewną w każdy sposób wskazany w art. 81 k.c. Zauważył, że w przypadku formy *ad eventum* zaopatrzenie dokumentu w datę pewną w sposób opisany w art. 81 § 2 lub 3 k.c. nie prowadzi do konwalidacji czynności prawnej, a do uzupełnienia jej skutków – z mocy ustawy – o takie, jakie kodeks wiąże ze szczególną formą dokumentu obejmującego oświadczenie woli.

Komentator podzielił zapatrywanie Sądu Najwyższego, że oświadczenie woli zaopatrzone później w datę pewną zgodnie z art. 81 § 2 lub 3 k.c. nie jest złożone w formie pisemnej z datą pewną w rozumieniu art. 101 ust. 2 Prawa upadłościowego i naprawczego. Stwierdził jednak – odmiennie niż Sąd Najwyższy – że przedstawiony wynik wykładni językowej prowadzi do nieracjonalnych wniosków, gdyż pozbawia prawnej doniosłości regulację zawartą w art. 81 § 2 i 3 k.c. Podniósł następnie, że przepisy Prawa o notariacie nie przewidują czynności notarialnej „poświadczenia daty dokumentu”. Dostrzegł również, że pogląd Sądu Najwyższego ujęty w tezie wyroku pozostaje w sprzeczności ze stanowiskiem dominującym w doktrynie.

Glosowane orzeczenie omówili w przeglądach orzecznictwa Z. Strus (Pal. 2008, nr 11-12, s. 309) oraz K. Osajda ("Glosa" 2009, nr 2, s. 9).

M.P.

*

W wypadku identyczności dwóch towarów, z których jednego dotyczy wspólnotowy znak towarowy, prawdopodobieństwo wprowadzenia w błąd opinii publicznej, w rozumieniu art. 9 ust. 1 pkt b) rozporządzenia Rady (WE) nr 40/94 z dnia 20 grudnia 1993 r. w sprawie wspólnotowego znaku towarowego (Dz. Urz.

UE L z 1994 r. Nr 11, s. 1 ze zm.), nie istnieje, jeżeli inne cechy towarów, w tym zwłaszcza umieszczone na nich elementy słowne lub graficzne, pozwalają na ich wyraźne odróżnienie.

(wyrok z dnia 3 października 2008 r., I CSK 96/08, J. Górowski, K. Pietrzykowski, H. Wrzeszcz, niepubl.)

Glosa

Joanny Piotrowskiej, Monitor Prawniczy 2009, nr 18, s. 1008

Autorka stwierdziła, że glosowane orzeczenie pozostaje w sprzeczności z podstawowymi zasadami oceny ryzyka konfuzji, wypracowanymi na gruncie bogatego dorobku orzecznictwa wspólnotowego oraz poakcesyjnego orzecznictwa polskiego. Na podstawie tego dorobku ryzyko konfuzji należy definiować jako zagrożenie, że odbiorcy mogą wierzyć, iż dane towary lub usługi pochodzą od tego samego podmiotu lub od podmiotów ze sobą powiązanych ekonomicznie. Niemożliwa do pogodzenia z dorobkiem współczesnego orzecznictwa wspólnotowego jest sformułowana przez Sąd Najwyższy teza, że ryzyko konfuzji jest wykluczone z uwagi na obecność w znaku towarowym różniących się elementów słownych.

Autorka wskazała, że w celu dokonania oceny stopnia podobieństwa między znakami sąd musi ustalić stopień wizualnego, fonetycznego i znaczeniowego podobieństwa między nimi oraz, tam gdzie zachodzi taka potrzeba, ocenić rangę, jaką należy przyłożyć do każdego z nich, biorąc pod uwagę rodzaj towarów lub usług oraz okoliczności, w jakich są one sprzedawane. Nietrafne jest więc formułowanie *in abstracto* tezy o dominującym charakterze oznaczeń słownych.

Zdaniem glosatorki, Sąd Najwyższy pominął problematykę oceny renomy znaku towarowego. Tymczasem w orzeczeniach Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich wyraźnie stwierdza się, że renoma znaku jest okolicznością, która ma oczywiste znaczenie w ocenie ryzyka konfuzji. Zbieżność znaczeniowa wynikająca z faktu, że w dwóch znakach towarowych użyto rysunków o analogicznej znaczeniowo treści może prowadzić do ryzyka konfuzji, gdy wcześniejszy znak posiada szczególnie odróżniający charakter z powodu renomy, jaką cieszy się wśród odbiorców. Znaki mające szczególnie odróżniający charakter z powodu swojej renomy cieszą się szerszą ochroną niż znaki o słabszej zdolności odróżniającej. Konieczność

przyznania szerszej ochrony związana jest z faktem, że im bardziej znany jest dany znak, tym większa jest liczba przedsiębiorców chcących używać oznaczeń podobnych. Obecność na rynku dużej ilości towarów objętych oznaczeniami podobnymi mogłaby tymczasem naruszać prawa do znaku towarowego, ponieważ grozi zmniejszeniem charakteru odróżniającego znaku i stanowi zagrożenie dla podstawowej funkcji znaku, jaką jest gwarantowanie konsumentom pochodzenia danych towarów.

Autorka podkreśliła, że uwagi te, mimo iż wynikają wprost z orzeczeń Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich, zostały pominięte przy wydawaniu glosowanego wyroku.

Głosę krytyczną do omawianego wyroku opracował także W. Włodarczyk (MoP 2009, nr 13, s. 731), a D. Miąsik uwzględnił je w „Przeglądzie orzecznictwa” (EPS 2009, nr 5, s. 63).

R.N.

*

Uchwały walnego zgromadzenia akcjonariuszy spółki akcyjnej, podjęte z naruszeniem wymagania lojalności wobec akcjonariusza tej spółki, mającego znaczący pakiet akcji, mogą być uznane za sprzeczne z dobrymi obyczajami i godzić w interes spółki (art. 422 § 1 k.s.h.).

(wyrok z dnia 16 października 2008 r., III CSK 100/08, A. Górski, M. Bączyk, I. Koper, OSNC-ZD 2009, nr A, poz. 30; BSN 2009, nr 1, s. 11; NPN 2009, nr 1, s. 130; Rej. 2009, nr 4, s. 182)

Glosa

Dominiki Wajdy, Prawo Spółek 2009, nr 9, s. 50

Glosa jest aprobująca, choć z drobnymi zastrzeżeniami.

Glosatorka podkreśliła, że wyrok stanowi pierwsze orzeczenie Sądu Najwyższego, w którym bezpośrednio odniesiono się do obowiązku lojalności akcjonariuszy. Oceniając orzeczenie, glosatorka omówiła problematykę lojalności akcjonariuszy w spółce akcyjnej.

Zdaniem autorki, Sąd Najwyższy trafnie podkreślił, że obowiązek lojalności wynika z ogólnych reguł uczciwości w stosunkach handlowych. Można w tym zakresie sięgnąć do ogólnych instytucji prawa cywilnego (art. 5, 56, 65 i 354 k.c.), choć w spółkach handlowych obowiązek lojalności stanowi również konsekwencję dążenia do realizacji wspólnego celu (art. 3 k.s.h.). Niewątpliwie różna jest intensywność tego obowiązku w spółkach osobowych i spółkach kapitałowych, z czym wiąże się zbyt ogólna treść art. 3 k.s.h., natomiast nie można różnicować tego obowiązku w spółce kapitałowej w zależności od sposobu uzyskania członkostwa w spółce. Tutaj kryterium może być zaangażowanie kapitałowe w spółce. Bardziej intensywny obowiązek lojalności istnieje po stronie akcjonariusza większościowego, który wywiera decydujący wpływ na funkcjonowanie spółki. Nie oznacza to zwolnienia z obowiązku akcjonariuszy mniejszościowych, czego przejawem może być zakaz blokowania uchwał mających służyć sanacji spółki czy też zakaz uporczywego sprzeciwiania się podwyższaniu kapitału zakładowego mimo posiadania środków przez spółkę. Wreszcie, obowiązek lojalności łączy nie tylko akcjonariuszy względem spółki, ale również akcjonariuszy względem siebie na podstawie art. 3 k.s.h.

W rozważanym stanie faktycznym doszło do podwójnego pokrzywdzenia akcjonariusza; nie został dopuszczony do udziału w walnym zgromadzeniu, co razi tym bardziej, że dysponował znacznym pakietem akcji, a ponadto podjęte uchwały ograniczyły jego prawa korporacyjne. Ten ostatni motyw może budzić pewne wątpliwości w świetle interesu spółki, gdyż brak wystarczających danych, aby ocenić, czy uchwały naruszały zasadę proporcjonalności i rządów większości w spółce akcyjnej; uchwały te mogły prowadzić do uchylecia nieuzasadnionych przywilejów akcjonariusza.

Ł.W.

prawo cywilne procesowe

W postępowaniu o dział spadku, w którym jeden ze spadkobierców jest jednocześnie zapisobiercą, sąd może na podstawie art. 318 § 1 w związku z art. 13 § 2 k.p.c. wydać postanowienie wstępne co do istnienia zapisu.

(uchwała z dnia 16 marca 2007 r., III CZP 17/07, D. Zawistowski, J. Frąckowiak, I. Gromska-Szuster, OSNC 2008, nr 2, poz. 20; BSN 2007, nr 3, s. 11; OSP 2009, nr 9, poz. 93; R.Pr. 2008, nr 1, s. 91; Rej. 2008, nr 2, s. 192)

Glosa

Ireneusza Kunickiego, Orzecznictwo Sądów Polskich 2009, nr 9, poz. 93

Glosa ma charakter częściowo aprobujący.

Autor uznał, że kwestie określone w art. 686 k.p.c. mają charakter wstępny dla działu spadku, a ich rozstrzygnięcie ma charakter prejudycjalny wobec rozstrzygnięcia działowego. Dodał, że dla prawidłowego działu spadku istotne jest całościowe rozstrzygnięcie tych kwestii, a więc także rozstrzygnięcie o rozmiarach (o przedmiocie) zapisu. Zauważył również, że rozstrzygnięcia takie nie mają charakteru postanowienia wstępnego (art. 318 w związku z art. 13 § 2 k.p.c.), lecz postanowienia częściowego (art. 317 § 1 w związku z art. 13 § 2 k.p.c.). Za dopuszczalne uznał przy tym wydanie częściowego postanowienia wstępnego przesądzającego w zasadzie usprawiedliwienie roszczenia określonego w art. 686 k.p.c.

Glosator zaproponował ponadto wyróżnienie odrębnej kategorii postanowień wstępnych w postępowaniu nieprocesowym, do której zaliczył postanowienia w kwestiach wymienionych w art. 686 k.p.c. i określił je mianem „postanowień prejudycjalnych”.

M.P.

*

Sprawa ze stosunku cywilnego między stronami w zakresie prowadzonej przez nie działalności gospodarczej nie jest sprawą gospodarczą w rozumieniu

art. 479¹ k.p.c. oraz art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 24 maja 1989 r. o rozpoznawaniu przez sądy spraw gospodarczych (Dz.U. Nr 33, poz. 175 ze zm.), jeżeli którakolwiek ze stron przestała być przedsiębiorcą przed wniesieniem pozwu.

(uchwała składu siedmiu sędziów z dnia 16 grudnia 2008 r., III CZP 102/08, T. Ereciński, J. Górowski, J. Gudowski, I. Koper, G. Misiurek, H. Pietrkowski, M. Sychowicz, OSNC 2009, nr 5, poz. 65; BSN 2008, nr 12, s.5)

Glosa

Adama Wiśniewskiego, Monitor Prawniczy 2009, nr 16, s. 902

Glosa ma charakter krytyczny.

Zdaniem autora, Sąd Najwyższy nie przeprowadził prawidłowej wykładni literalnej art. 479¹ § 1 zd. 2 k.p.c., ponieważ dokonał jej na podstawie zawartego w zdaniu pierwszym tego artykułu pojęcia „sprawy”, które w ocenie Sądu Najwyższego oznacza postępowanie wszczęte. Według glosatora, takie rozumienie tego pojęcia nie jest zgodne ani z ustaleniami nauki postępowania cywilnego, ani z przyjętym w tym zakresie orzecznictwem. Pojęcie „sprawa” należy rozpatrywać w rozumieniu art. 1 k.p.c.; oznacza ono to, co może być przedstawione sądowi do rozstrzygnięcia i co potencjalnie podlega rozpoznaniu w postępowaniu cywilnym. Autor podkreślił, że ma to istotne znaczenie, ponieważ w art. 479¹ § 1 zdanie pierwsze k.p.c. użyto pojęcia „sprawa” w podobnym celu jak w art. 1 k.p.c., tzn. dla określenia roszczeń podlegających rozpoznaniu według przepisów kodeksu postępowania cywilnego dotyczących postępowania w sprawach gospodarczych. Sąd Najwyższy, dokonując wykładni zdania pierwszego art. 479¹ § 1 k.p.c., nietrafnie – zdaniem glosatora – stwierdził, że dotyczy ono „sprawy” rozumianej jako „postępowanie” i w przyjął, że zdanie drugie tego artykułu dotyczy sytuacji zaistniałej od chwili wniesienia pozwu.

Zdaniem glosatora, w wypadku zaprzestania działalności gospodarczej przez jedną z stron stosunku cywilnego, dla oceny zastosowania przepisów dotyczących postępowania gospodarczego istotne jest wyłącznie ustalenie, kiedy zaprzestanie to nastąpiło, w szczególności, czy nastąpiło po powstaniu stosunku materialnego, z którego wynikają roszczenia będące „sprawą” gospodarczą.

Autor zwrócił także uwagę na możliwe negatywne skutki stosowania glosowanej uchwały. Stanowisko Sądu Najwyższego oznacza w praktyce, że doprowadzenie przez uczestnika obrotu do utraty statusu przedsiębiorcy zanim zostanie wytoczone powództwo spowoduje wyłączenie stosowania wobec niego przepisów postępowania odrębnego – postępowania w sprawach gospodarczych. Nie zamyka to oczywiście możliwości dochodzenia przez jego potencjalnego wierzyciela należności przed sądem ani też późniejszego przymusowego urzeczywistnienia normy nakazującej, np. zapłatę należności przez dłużnika – byłego przedsiębiorcy, jednak przepisy przewidujące – właśnie ze względu na stosunek powstały między przedsiębiorcami – szybszy, a zatem skuteczniejszy dla wierzyciela tryb postępowania, nie będą mieć zastosowania. Wyłączone zostaną unormowania przepisów art. 479⁴ § 3 oraz art. 479^{19a} k.p.c. Wyłączenie pierwszego z nich oznacza, że w postępowaniu upominawczym, które bardzo często występujące w praktyce obrotu, będą mieć zastosowanie m.in. dwa niekorzystne dla wierzycieli–przedsiębiorców przepisy, tj. art. 499 pkt 4 oraz art. 502¹ § 1 k.p.c., a w nakazowym postępowaniu w sprawach gospodarczych – art. 492¹ § 1 k.p.c.

Przyjęta przez Sąd Najwyższy interpretacja oznacza, że w stosunku przedsiębiorcy–wierzyciela nie jest zachowana, mająca charakter podstawowy zasada pewności prawa, wówczas gdy dochodzi on swoich roszczeń wobec kontrahenta, który przed wytoczeniem powództwa zaprzestał prowadzenia działalności gospodarczej i zdążył powiadomić o tym właściwy organ, doprowadzając tym samym do utraty uciążliwego dla niego procesowo statusu. Przedsiębiorca–wierzyciel ma prawo oczekiwać, że podejmując profesjonalną współpracę z profesjonalnym podmiotem będzie się z nim rozliczać według tych samych zasad, na jakich razem prowadzili działalność i w postępowaniu właściwym ze względu na tę działalność, a prawo uniemożliwi obchodzenie przepisów dających taką gwarancję.

R.N.

ORZECZENIA NIEPUBLIKOWANE

art. 24 k.c., art. 134 Prawa prasowego

Nie jest bezprawne opublikowanie w prasie danych osobowych osób, przeciwko którym toczy się postępowanie przygotowawcze, jeżeli dane te zostały wcześniej podane do publicznej wiadomości w oficjalnym oświadczeniu Prokuratora Krajowego.

(wyrok z dnia 28 stycznia 2009 r., IV CSK 346/08, G. Bieniek, B. Myszka, M. Wysocka)

*

art. 24 k.c.

Dobro osobiste w postaci nietykalności mieszkania – podlegające ochronie na podstawie art. 23 k.c. – zostaje naruszone przez bezprawne wtargnięcie osoby trzeciej w sferę stanu psychicznego i emocjonalnego, jaki daje człowiekowi poczucie bezpiecznego i niezakłóconego korzystania z własnego mieszkania, stanowiącego centrum aktywności życiowej i zapewniającego prywatność.

(wyrok z dnia 6 marca 2009 r., II CSK 513/08, H. Pietrkowski, I. Koper, B. Ustjanicz)

*

art. 58 k.c.

Uchwała wspólników spółki z ograniczoną odpowiedzialnością mająca na celu obejście ustawy lub sprzeczna z przepisami prawa publicznego (w szczególności prawa karnego) jest nieważna (art. 58 § 1 k.c.).

(wyrok z dnia 12 grudnia 2008 r., II CSK 278/06, K. Pietrzykowski, G. Misiurek, H. Wrzeszcz)

*

art. 60 k.c.

Przez czynność prawną dokonaną przez osobę prawną *per facta concludentia* należy rozumieć takie zachowania skierowane do osób trzecich, które w normalnym toku postępowania należą do kompetencji organu uprawnionego do reprezentacji osoby prawnej, a ich faktyczne podejmowanie usprawiedliwia przyjęcie, że dzieje się tak zgodnie z wolą osób uprawnionych do składania oświadczeń woli w imieniu osoby prawnej.

(wyrok z dnia 26 września 2008 r., V CSK 108/08, M. Sychowicz, B. Myszka, K. Strzelczyk)

*

art. 75¹ k.c., art. 88 Prawa o notariacie

Zachowanie formy określonej w art. 75¹ § 1 k.c. zostaje spełnione, jeśli odpowiada wymogom określonym w art. 88 zdanie drugie ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie (jedn. tekst: Dz.U. z 2008 r. Nr 189, poz. 1158).

(wyrok z dnia 29 stycznia 2009 r., V CSK 294/08, L. Walentynowicz, Z. Kwaśniewski, K. Tyczka-Rote)

*

art. 84 k.c.

Nie można mówić o błędzie w rozumieniu art. 84 k.c., jeżeli strona świadomie składa oświadczenie woli, nie znając jego treści, np. składa podpis

na dokumencie, z którego treścią się nie zapoznała. Inaczej należy jednak ocenić sytuację, w której treść dokumentu została między stronami szczegółowo uzgodniona i składający podpis miał prawo liczyć, że jest ona zgodna z wcześniejszymi ustaleniami. W takim wypadku strona, która podpisała dokument przygotowany przez drugą stronę nie czytając go, będzie mogła powołać się na błąd.

(wyrok z dnia 14 stycznia 2009 r., IV CSK 358/08, B. Myszka, K. Tyczka-Rote, D. Zawistowski)

*

art. 352 k.c., art. 230 k.c.

Posiadanie przez przedsiębiorstwo telekomunikacyjne kabli ziemnych jest posiadaniem zależnym nieruchomości (art. 230 w zw. z art. 352 § 2 k.c.).

(wyrok z dnia 20 stycznia 2009 r., II CSK 229/08, H. Ciepła, J. Górowski, B. Ustjanicz)

*

art. 362 k.c.

Do roszczenia dochodzonego przez najbliższego członka rodziny zmarłego, na podstawie art. 446 § 3 k.c., ma także zastosowanie art. 362 k.c., jeżeli poszkodowany wskutek uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia, który w następstwie tego zmarł, sam przyczynił się do powstania szkody.

(wyrok z dnia 19 listopada 2008 r., III CSK 154/08, B. Myszka, J. Górowski, D. Dończyk)

*

art. 385³ k.c.

Artykuł 385³ pkt 5 k.c. nie ustanawia zakazu przelewu wierzytelności bez zgody konsumenta.

(wyrok z dnia 26 września 2008 r., V CSK 105/08, M. Sychowicz, B. Myszka, K. Strzelczyk)

*

art. 484 k.c.

Ocena rażącego wygórowania kary umownej (art. 484 § 2 k.c.) powinna być dokonywana nie tylko na podstawie kryterium szkody poniesionej przez wierzyciela w wyniku niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania.

(wyrok z dnia 16 stycznia 2009 r., III CSK 198/08, M. Bączyk, I. Koper, K. Pietrzykowski)

*

art. 560 k.c.

Jeżeli proponowany przez sprzedawcę sposób usunięcia wady fizycznej rzeczy sprzedanej nie jest właściwy, kupujący – nie wyrażając zgody na taki sposób naprawy – nie traci uprawnienia do odstąpienia od umowy (art. 560 § 1 zdanie drugie k.c.).

(wyrok z dnia 7 stycznia 2009 r., II CSK 399/08, T. Bielska-Sobkowicz, M. Kocon, K. Strzelczyk)

*

art. 794 k.c.

1. Obowiązkiem dającego zlecenie spedycyjne jest podanie spedytorowi – przy zawieraniu umowy spedycji – informacji o przesyłce i jej szczególnych właściwościach.

2. Określenie treści obowiązków spedytora wymaga uwzględnienia oceny uprzedniego wykonania obowiązków przez dającego zlecenie spedycyjne.

(wyrok z dnia 12 lutego 2009 r., III CSK 296/08, M. Bączyk, Z. Kwaśniewski, K. Tyczka-Rote)

*

art. 32 k.r.o.

Akcje nabyte przez małżonka ze środków pochodzących z majątku wspólnego wchodzi w skład tego majątku, a akcjonariuszem staje się tylko małżonek nabywający akcje.

(wyrok z dnia 21 stycznia 2009 r., II CSK 446/08, M. Kocon, K. Strzelczyk, T. Bielska-Sobkowicz)

*

art. 244 k.s.h.

Uchwała wspólników jest nieistniejąca, jeżeli wszystkie głosy zostały oddane z naruszeniem art. 235 k.h. (art. 244 k.s.h.).

(wyrok z dnia 12 grudnia 2008 r., II CNP 82/08, K. Pietrzykowski, G. Misiurek, H. Wrzeszcz)

*

art. 299 k.s.h.

Pojęcie „we właściwym czasie” użyte w art. 299 § 2 k.s.h. odnosi się wyłącznie do zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości lub wszczęcia postępowania układowego, a nie do chwili powstania czy istnienia zobowiązania spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

(wyrok z dnia 13 marca 2009 r., II CSK 543/08, H. Ciepła, Z. Kwaśniewski, K. Tyczka-Rote)

*

art. 23 k.p.c.

Sprawa, w której powód dochodzi opróżnienia lokalu mieszkalnego ma charakter majątkowy także wtedy, gdy sąd jest obowiązany orzec co do uprawnienia do lokalu socjalnego; do tej części orzeczenia stosuje się przepisy o obliczaniu wartości przedmiotu sporu (zaskarżenia) w sprawach o wydanie przedmiotu najmu (art. 23 k.p.c.).

(postanowienie z dnia 8 stycznia 2009 r., I CZ 112/08, T. Wiśniewski, K. Zawada, M. Bączyk)

*

art. 278 k.p.c., art. 174 u.g.n.

Opinię biegłego, która stanowi w sprawie podstawę ustalenia wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości, może sporządzić biegły niebędący rzeczoznawcą majątkowym.

(wyrok z dnia 30 stycznia 2009 r., II CSK 440/08, I. Gromska-Szuster, G. Misiurek, H. Wrzeszcz)

*

art. 378 k.p.c., art. 495 k.p.c.

Sąd drugiej instancji, rozpoznający sprawę na skutek apelacji, jest zobowiązany pominąć ocenę materiału dowodowego dokonaną przez sąd pierwszej instancji z naruszeniem ograniczeń wynikających z art. 495 § 3 k.p.c., jeżeli apelacja zawierała zarzut naruszenia tego przepisu.

(wyrok z dnia 26 lutego 2009 r., IV CSK 409/08, Z. Kwaśniewski, G. Misiurek, Z. Strus)

*

art. 383 k.p.c.

Niedopuszczalną w postępowaniu apelacyjnym zmianą powództwa (art. 383 k.p.c.) jest wskazanie na inną materialnoprawną podstawę dochodzonego roszczenia nawet przy zachowaniu tożsamego brzmienia żądania procesowego.

(wyrok z dnia 29 stycznia 2009 r., V CSK 282/08, L. Walentynowicz, Z. Kwaśniewski, K. Tyczka-Rote)

*

art. 398² k.p.c.

W sprawie o ustalenie, że obowiązek alimentacyjny wygaś skarga kasacyjna jest niedopuszczalna.

(postanowienie z dnia 30 stycznia 2009 r., II CZ 92/08, I. Gromska-Szuster, G. Misiurek, H. Wrzeszcz)

*

art. 407 k.p.c.

Postanowienie o odrzuceniu skargi o wznowienie postępowania nie stoi na przeszkodzie ponownemu jej wniesieniu w terminie określonym w art. 407 k.p.c., niezależnie od przyczyny jej odrzucenia.

(postanowienie z dnia 14 stycznia 2009 r., IV CZ 109/08, B. Myszka, K. Tyczka-Rote, D. Zawistowski)

*

art. 424¹ k.p.c.

Przyjęcie przez sąd za podstawę rozstrzygnięcia jednej z możliwych wykładni przepisu prawa materialnego, nie może oznaczać, że wydane orzeczenie jest niezgodne z prawem w rozumieniu art. 424¹ § 2 k.p.c. w związku z art. 417¹ § 2 k.c.

(wyrok z dnia 18 lutego 2009 r., I CNP 97/08, G. Bieniek, I. Gromska-Szuster, H. Wrzeszcz)

*

art. 510 k.p.c., art. 1025 k.c.

Strona dochodząca wydania nieruchomości, która została zobowiązana przez sąd do przedłożenia – pod rygorem zawieszenia postępowania – postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku po zmarłym współmałżonku pozwanego, ma interes we wszczęciu postępowania o stwierdzenie nabycia spadku.

(postanowienie z dnia 28 stycznia 2009 r., IV CSK 361/08, G. Bieniek, B. Myszka, M. Wysocka)

*

art. 518 k.p.c., art. 567 § 3 k.p.c.

Jeżeli sąd, wydając w postępowaniu o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami postanowienie wstępne przewidziane w art. 685 w związku z art. 567 § 3 k.p.c., nie rozstrzygnął w sentencji, czy niektóre sporne przedmioty należą do majątku wspólnego, zainteresowany uczestnik postępowania może zaskarżyć to postanowienie apelacją.

(postanowienie z dnia 21 sierpnia 2008 r., IV CZ 62/08, B. Myszka, J. Górski, A. Górski)

*

art. 626⁸ k.p.c.

W postępowaniu wieczystoksięgowym nie jest możliwe weryfikowanie skuteczności prawnej oświadczenia woli uczestnika postępowania, złożonego na podstawie art. 88 k.c. w zw. z art. 87 k.c. i zmierzającego do podważenia umowy sprzedaży nieruchomości (art. 628⁸ § 2 k.p.c.).

(postanowienie z dnia 16 stycznia 2009 r., III CSK 239/08, M. Bączyk, I. Koper, K. Pietrzykowski)

*

art. 840 k.p.c.

Jeżeli o zarzucie stanowiącym podstawę powództwa opozycyjnego orzekł już prawomocnie sąd odwoławczy w postępowaniu klauzulowym, orzeczenie to wiąże sąd w sprawie o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności.

(wyrok z dnia 19 lutego 2009 r., II CSK 463/08, K. Zawada, I. Koper, D. Zawistowski)

*

art. 369 Prawa upadłościowego i naprawczego

Umorzenie zobowiązań na podstawie art. 369 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. - Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz.U. Nr 60, poz. 535 ze zm.) nie obejmuje upadłego, którym jest spółka jawna.

(postanowienie z dnia 7 stycznia 2009 r., II CSK 411/08, T. Bielska-Sobkowicz, M. Kocon, K. Strzelczyk)

ORZECZENIA, KTÓRE ZOSTAŁY OPUBLIKOWANE W OSNC-ZD 2009, NR C

Roszczenia banku wynikające z umowy kredytu odnawialnego, udzielonego w rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowym, przedawniają się w terminie trzech lat (art. 118 k.c.).

(wyrok z dnia 2 października 2008 r., II CSK 212/08, H. Ciepla, M. Kocon, K. Strzelczyk, OSNC-ZD 2009, nr C, poz. 60)

*

Prawo pierwokupu wynikające z art. 109 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (jedn. tekst: Dz.U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603 ze zm.) nie przysługuje gminie tylko wówczas, gdy cała nieruchomość będąca przedmiotem sprzedaży jest przeznaczona w planie zagospodarowania przestrzennego na cele rolne i leśne lub – w braku takiego planu – jest w całości wykorzystywana na te cele (art. 109 ust. 2).

(postanowienie z dnia 7 października 2008 r., III CSK 122/08, M. Sychowicz, T. Bielska-Sobkowicz, E. Skowrońska-Bocian, OSNC-ZD 2009, nr C, poz. 61)

*

Dopuszczalne jest ustanowienie służebności drogi koniecznej na prawie użytkowania wieczystego (art. 145 § 1 k.c.).

(postanowienie z dnia 15 października 2008 r., I CSK 135/08, G. Bieniek, H. Wrzeszcz, D. Zawistowski, OSNC-ZD 2009, nr C, poz. 62)

*

Odpowiedzialność zbywcy wierzytelności za wady prawne przebranej wierzytelności wynika ze stosunku zobowiązaniowego leżącego u podstaw przelewu.

(wyrok z dnia 17 października 2008 r., I CSK 100/08, E. Skowrońska-Bocian, G. Misiurek, K. Zawada, OSNC-ZD 2009, nr C, poz. 63)

*

Inwestor odpowiada solidarnie wraz z wykonawcą wobec podwykonawcy na podstawie art. 647¹ § 5 k.c. tylko wtedy, gdy rezultat świadczenia podwykonawcy stał się składnikiem obiektu stanowiącego przedmiot świadczenia wykonawcy w ramach umowy o roboty budowlane.

(wyrok z dnia 17 października 2008 r., I CSK 106/08, E. Skowrońska-Bocian, G. Misiurek, K. Zawada, OSNC-ZD 2009, nr C, poz. 64)

*

Wspólnik spółki jawnej może dochodzić wypłaty udziału w zysku (art. 52 § 1 k.s.h.) tylko wobec spółki, a po otwarciu jej likwidacji przysługuje mu tylko roszczenie, o którym mowa w art. 82 § 2 zdanie trzecie k.s.h., co nie wyklucza roszczenia odszkodowawczego wobec innych wspólników za szkodę poniesioną w związku z niewypłaceniem w terminie udziału w zysku.

(wyrok z dnia 23 października 2008 r., V CSK 172/08, D. Zawistowski, A. Górski, M. Sychowicz, OSNC-ZD 2009, nr C, poz. 65)

*

Jeżeli małoletni, który nie ukończył lat trzynastu, przyczynił się do powstania lub zwiększenia szkody, obowiązek jej naprawienia może zostać zmniejszony stosownie do okoliczności, do których, wobec wyłączenia winy, zalicza się ocena zachowania dziecka według miernika obiektywnej prawidłowości zachowania. Stosowany wzorzec postępowania powinien

uwzględniać zróżnicowany, ze względu na rodzaj zdarzenia, wiek, stopień świadomości i rozeznania małoletniego.

(wyrok z dnia 29 października 2008 r., IV CSK 228/08, M. Wysocka, T. Bielska-Sobkowicz, K. Strzelczyk, OSNC-ZD 2009, nr C, poz. 66)

*

Wniosek o orzeczenie zakazu prowadzenia działalności gospodarczej (art. 373 ust. 1 pkt 1, 3 i 4 oraz art. 374 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe i naprawcze, Dz.U. Nr 60, poz. 535 ze zm.) może być złożony niezależnie od tego, czy zostało wszczęte postępowanie upadłościowe dłużnika.

(postanowienie z dnia 29 października 2008 r., IV CSK 239/08, M. Wysocka, T. Bielska-Sobkowicz, K. Strzelczyk, OSNC-ZD 2009, nr C, poz. 67)

*

Artykuł 124 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz.U. Nr 60, poz. 535 ze zm.) nie stanowi podstawy wpisu w księdze wieczystej na rzecz upadłego prawa własności nieruchomości objętej przed ogłoszeniem upadłości jednego z małżonków ustawową wspólnością majątkową.

(postanowienie z dnia 30 października 2008 r., II CSK 276/08, Z. Kwaśniewski, I. Gromska-Szuster, D. Dończyk, OSNC-ZD 2009, nr C, poz. 68)

*

Odpowiedzialność przewidzianą w art. 299 k.s.h. wyłącza także samodzielnie złożony wniosek członka zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością o ogłoszenie upadłości.

(wyrok z dnia 7 listopada 2008 r., II CSK 255/08, G. Bieniek, M. Bączyk, M. Kocon, OSNC-ZD 2009, nr C, poz. 69)

*

Artykuł 518 § 1 pkt 1 k.c. ma zastosowanie także w razie zaspokojenia przez poręczyciela niewymagalnego roszczenia pieniężnego wierzyciela.

(wyrok z dnia 7 listopada 2008 r., II CSK 293/08, G. Bieniek, M. Bączyk, M. Kocon, OSNC-ZD 2009, nr C, poz. 70)

*

Czynem nieuczciwej konkurencji w rozumieniu art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (jedn. tekst: Dz.U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) jest także świadome wprowadzanie do obrotu przez osobę trzecią produktów skopiowanych w sposób określony w tym przepisie.

(wyrok z dnia 14 listopada 2008 r., V CSK 162/08, I. Koper, T. Bielska-Sobkowicz, D. Zawistowski, OSNC-ZD 2009, nr C, poz. 71)

*

W sprawie o ustalenie, że powód złożył lekarski egzamin państwowy z wynikiem pozytywnym droga sądowa jest niedopuszczalna.

(postanowienie z dnia 18 listopada 2008 r., II CSK 303/08, S. Dąbrowski, E. Skowrońska-Bocian, M. Sychowicz, OSNC-ZD 2009, nr C, poz. 72)

*

Uchwała walnego zgromadzenia spółki akcyjnej o usunięciu – na wniosek akcjonariuszy reprezentujących co najmniej jedną piątą kapitału zakładowego – z porządku obrad wyboru członków rady nadzorczej w drodze głosowania oddzielnymi grupami jest sprzeczna z ustawą (art. 385 § 3 k.s.h.).

(wyrok z dnia 18 listopada 2008 r., II CSK 304/08, S. Dąbrowski, E. Skowrońska-Bocian, M. Sychowicz, OSNC-ZD 2009, nr C, poz. 73)

*

Przepis art. 179 k.p.c. nie ma zastosowania do biegu terminów prawa materialnego.

(postanowienie z dnia 20 listopada 2008 r., III CSK 218/08, J. Gudowski, A. Górski, G. Misiurek, OSNC-ZD 2009, nr C, poz. 74)

*

Roszczenie banku o zwrot dopłat do kredytu dokonanych przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa przedawnia się w terminie przewidzianym w art. 118 k.c.

(wyrok z dnia 21 listopada 2008 r., V CSK 164/08, M. Bączyk, J. Frąckowiak, Z. Kwaśniewski, OSNC-ZD 2009, nr C, poz. 75)

*

Okoliczności mogące stanowić podstawy skargi o uchylenie wyroku sądu polubownego wniesionej po dniu 16 października 2005 r. określa obowiązujący od dnia 17 października 2005 r. przepis art. 1206 k.p.c., jednak ocena zdarzeń, które nastąpiły wcześniej, pod kątem ziszczenia się tych okoliczności, powinna być dokonywana według przepisów dotychczas obowiązujących.

(wyrok z dnia 27 listopada 2008 r., IV CSK 292/08, M. Sychowicz, H. Wrzeszcz, K. Zawada, OSNC-ZD 2009, nr C, poz. 76)

*

Jeżeli spełnione są przesłanki przewidziane w art. 1 ust. 5 ustawy z dnia 24 marca 1920 r. o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców (jedn. tekst: Dz.U. z 2004 r. Nr 167, poz. 1758 ze zm.), dochodzi do nabycia drugiego domu w rozumieniu tego przepisu bez względu na to, którą z kolei nieruchomość cudzoziemiec nabywa w Polsce.

(wyrok z dnia 27 listopada 2008 r., IV CSK 313/08, M. Sychowicz, H. Wrzeszcz, K. Zawada, OSNC-ZD 2009, nr C, poz. 77)

*

W sprawie przeciwko Skarbowi Państwa o naprawienie szkody wyrządzonej ograniczeniem prawa dostępu do sądu, spowodowanym odmową zwolnienia od kosztów sądowych, sąd polski jest związany wykładnią art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (Dz.U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284 ze zm.), dokonaną w wyroku Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, stwierdzającym naruszenie tego przepisu przez Polskę.

(wyrok z dnia 28 listopada 2008 r., V CSK 271/08, Z. Kwaśniewski, B. Myszka, Z. Strus, OSNC-ZD 2009, nr C, poz. 78)

*

Skarga o wznowienie postępowania podlega odrzuceniu, jeżeli w chwili jej wniesienia którakolwiek ze stron nie ma zdolności sądowej, której brak nie może być uzupełniony (art. 406 w związku z art. 199 § 1 pkt 3 k.p.c.).

(postanowienie z dnia 3 grudnia 2008 r., V CSK 339/08, L. Walentynowicz, T. Bielska-Sobkowicz, J. Górowski, OSNC-ZD 2009, nr C, poz. 79)

*

Artykuł 64 ust. 2 zdanie trzecie ustawy z dnia 17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. Nr 29, poz. 259 ze zm.) nie wyłącza dochodzenia przez parafię odszkodowania wobec Skarbu Państwa na podstawie przepisów ogólnych, gdy nie zostało uzgodnione orzeczenie Komisji Majątkowej lub zespołu orzekającego tej Komisji w przedmiocie zgłoszonego odszkodowania na podstawie art. 63 ust. 1 pkt 3 tej ustawy, a wydanie decyzji o przejęciu nieruchomości przez Skarb Państwa

z rażącym naruszeniem prawa zostało stwierdzone ostateczną decyzją administracyjną.

(wyrok z dnia 4 grudnia 2008 r., I CSK 214/08, M. Sychowicz, M. Bączyk, K. Tyczka-Rote, OSNC-ZD 2009, nr C, poz. 80)

*

Rozpoznanie na podstawie art. 378 § 2 k.p.c. przez sąd drugiej instancji z urzędu sprawy na rzecz współuczestników, którzy wyroku nie zaskarżyli, obejmuje wyłącznie zarzuty wspólne, przysługujące tym współuczestnikom oraz współuczestnikom, którzy zaskarżyli wyrok.

(wyrok z dnia 11 grudnia 2008 r., II CSK 272/08, K. Strzelczyk, T. Bielska-Sobkowicz, K. Zawada, OSNC-ZD 2009, nr C, poz. 81)

*

Opłata roczna z tytułu użytkowania wieczystego obciąża podmiot wpisany do księgi wieczystej jako użytkownik wieczysty, niezależnie od tego, czy korzysta on z gruntu (art. 238 k.c.).

(wyrok z dnia 17 grudnia 2008 r., I CSK 244/08, G. Bieniek, I. Gromska-Szuster, H. Pietrzkowski, OSNC-ZD 2009, nr C, poz. 82)

*

Przewidziana w art. 64 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (jedn. tekst: Dz.U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665 ze zm.) solidarna odpowiedzialność banków za szkodę wyrządzoną nienależytym wykonaniem polecenia przelewu bankowego jest odpowiedzialnością ustawową, od której bank uczestniczący w przeprowadzeniu rozliczenia pieniężnego może się uwolnić tylko w razie siły wyższej.

(wyrok z dnia 17 grudnia 2008 r., I CSK 205/08, G. Bieniek, I. Gromska-Szuster, H. Pietrzkowski, OSNC-ZD 2009, nr C, poz. 83)

*

Ograniczenia odpowiedzialności ubezpieczyciela przewidziane w ogólnych warunkach ubezpieczenia autocasco nie mogą wykroczać poza ograniczenia przewidziane w odniesieniu do tego ubezpieczenia w art. 827 § 1 k.c.

(wyrok z dnia 29 stycznia 2009 r., V CSK 291/08, L. Walentynowicz, Z. Kwaśniewski, K. Tyczka-Rote, OSNC-ZD 2009, nr C, poz. 84)

*

Dla stwierdzenia podobieństwa oznaczeń jako przesłanki naruszenia prawa ochronnego na renomowany znak towarowy wystarczający jest taki stopień podobieństwa, który prowadzi do kojarzenia (łączenia) znaków przez relewantnych odbiorców. W razie oparcia roszczenia o ochronę znaku towarowego na art. 296 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej (jedn. tekst: Dz.U. z 2001 r. Nr 49, poz. 508 ze zm.), konieczne jest w pierwszej kolejności ustalenie, czy znak ten ma status znaku renomowanego.

(wyrok z dnia 4 marca 2009 r., IV CSK 335/08, M. Wysocka, A. Górski, K. Tyczka-Rote, OSNC-ZD 2009, nr C, poz. 85)

*

Przez poręczenie, o którym mowa w art. 15 § 1 k.s.h., należy rozumieć także poręczenie wekslowe.

(wyrok z dnia 5 lutego 2009 r., I CSK 297/08, K. Pietrzykowski, B. Myszka, K. Zawada, OSNC-ZD 2009, nr C, poz. 86)

ORZECZENIA, KTÓRE ZOSTANĄ OPUBLIKOWANE W OSNC 2009, NR 11

Skarb Państwa odpowiada za szkodę wyrządzoną niewydaniem aktu normatywnego, którego obowiązek wydania powstał po wejściu w życie Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

(uchwała składu siedmiu sędziów z dnia 19 maja 2009 r., III CZP 139/08, T. Ereciński, G. Bieniek, S. Dąbrowski, L. Walentynowicz, T. Wiśniewski, H. Wrzeszcz, M. Wysocka, OSNC 2009, nr 11, poz. 144)

*

Szkoda w postaci utraconych korzyści z tytułu czynszu najmu, będąca następstwem wydania decyzji administracyjnej, której nieważność następnie stwierdzono, powstaje w chwili niemożności uzyskania czynszu w terminie płatności.

(uchwała z dnia 5 grudnia 2008 r., III CZP 123/08, B. Myszka, J. Frąckowiak, Z. Kwaśniewski, OSNC 2009, nr 11, poz. 145)

*

Osoba trzecia nie może skutecznie podnieść zarzutu nieważności umowy zawartej przez spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością, reprezentowaną przez odwołanego członka zarządu, który w chwili zawierania umowy był nadal wpisany do rejestru przedsiębiorców.

(uchwała z dnia 5 grudnia 2008 r., III CZP 124/08, B. Myszka, J. Frąckowiak, Z. Kwaśniewski, OSNC 2009, nr 11, poz. 146)

*

Postanowienie o odmowie zatwierdzenia sprawozdania kuratora osoby prawnej ustanowionego na podstawie art. 42 k.c. jest niezaskarżalne.

(uchwała z dnia 18 grudnia 2008 r., III CZP 86/08, Z. Strus, M. Kocon, D. Zawistowski, OSNC 2009, nr 11, poz. 147)

*

W sprawie z powództwa gminy o zapłatę kwoty z tytułu dodatkowej opłaty rocznej ustalonej decyzją podjętą na podstawie art. 63 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (jedn. tekst: Dz.U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603 ze zm.) droga sądowa jest niedopuszczalna.

(uchwała z dnia 18 grudnia 2008 r., III CZP 116/08, Z. Strus, M. Kocon, D. Zawistowski, OSNC 2009, nr 11, poz. 148)

*

Nieruchomość wydzielona w wyniku scalenia przeprowadzonego na podstawie ustawy z dnia 26 marca 1982 r. o scalaniu i wymianie gruntów (Dz.U. Nr 11, poz. 80 ze zm.) w zamian za grunty stanowiące własność uczestnika postępowania oraz innego właściciela, nieuczestniczącego w tym postępowaniu, stanowi przedmiot ich współwłasności.

(uchwała z dnia 18 grudnia 2008 r., III CZP 125/08, Z. Strus, M. Kocon, D. Zawistowski, OSNC 2009, nr 11, poz. 149)

*

Wspólnik spółki jawnej traci zdolność upadłościową, w razie wystąpienia ze spółki.

(uchwała z dnia 18 grudnia 2008 r., III CZP 126/08, Z. Strus, M. Kocon, D. Zawistowski, OSNC 2009, nr 11, poz. 150)

*

Postępowanie wywołane wniesieniem środka zaskarżenia od orzeczenia rozstrzygającego wniosek o stwierdzenie wykonalności orzeczenia sądu zagranicznego, odmiennie niż postępowanie pierwszoinstancyjne, oparte jest – zgodnie z art. 43 ust. 3 rozporządzenia Rady Wspólnot Europejskich nr 44/2001 z dnia 22 grudnia 2000 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych (Dz.Urz. UE z 2001 r. L 12) – na zasadzie kontradyktoryjności, co oznacza, że sąd drugiej instancji rozpoznaje zażalenie na posiedzeniu jawnym lub niejawnym, na które wzywa strony w celu wysłuchania (art. 148 § 2 i art. 152 w związku z art. 391 § 1 k.p.c.).

(postanowienie z dnia 30 września 2008 r., II CSK 158/08, H. Ciepła, M. Kocon, H. Pietrzkowski, OSNC 2009, nr 11, poz. 151)

*

Artykuły 68 i 69 Układu Europejskiego ustanawiającego stowarzyszenie między Rzeczypospolitą Polską a Wspólnotami Europejskimi i ich Państwami Członkowskimi, sporządzonego w Brukseli dnia 16 grudnia 1991 r. (Dz.U. z 1994 r. Nr 11, poz. 38), nie stanowią podstawy obowiązku stosowania przez sądy polskie – przy ocenie prawnej stanu faktycznego sprawy zaistniałego przed wejściem w życie tego Układu – postanowień drugiej dyrektywy Rady z dnia 19 grudnia 1976 r. w sprawie koordynacji gwarancji, jakie są wymagane w Państwach Członkowskich dla spółek w rozumieniu art. 58 akapit drugi Traktatu w celu uzyskania ich równoważności dla ochrony interesów zarówno wspólników, jak i osób trzecich w zakresie tworzenia spółki akcyjnej, jak również utrzymania i zmian jej kapitału (Dz.Urz. W.E. z dnia 31 stycznia 1977 r.), ani przez stosowanie bezpośrednie, ani w drodze prowsólnotowej wykładni obowiązujących wówczas przepisów.

(wyrok z dnia 15 października 2008 r., I CSK 175/08, G. Bieniek, H. Wrzeszcz, D. Zawistowski, OSNC 2009, nr 11, poz. 152)

*

1. Wybór prawa właściwego wywiera skutek przewidziany art. 6 Konwencji Narodów Zjednoczonych o umowach międzynarodowej sprzedaży towarów, sporządzonej w Wiedniu dnia 11 kwietnia 1980 r. (Dz.U z 1997 r. Nr 45, poz. 286), wtedy gdy wybranym statutem kontraktowym jest prawo państwa nie związanego tą konwencją.

2. O wysokości odsetek od zaległej ceny należnej na podstawie kontraktu, do którego ma zastosowanie Konwencja Narodów Zjednoczonych o umowach międzynarodowej sprzedaży towarów, rozstrzyga prawo właściwe dla kontraktu na podstawie normy kolizyjnej obowiązującej w państwie forum.

(wyrok z dnia 17 października 2008 r., I CSK 105/08, E. Skowrońska-Bocian, G. Misiurek, K. Zawada, OSNC 2009, nr 11, poz. 153)

*

Spadkobierca powołany w testamencie późniejszym obowiązany jest wykonać zapis ustanowiony w testamencie wcześniejszym, jeżeli nic innego nie wynika z woli spadkodawcy.

(wyrok z dnia 17 października 2008 r., I CSK 158/08, E. Skowrońska-Bocian, G. Misiurek, K. Zawada, OSNC 2009, nr 11, poz. 154)

*

1. W sprawie o stwierdzenie wykonalności orzeczenia sąd państwa wykonania dokonuje z urzędu oceny, czy sprawa rozstrzygnięta tym orzeczeniem należy do zakresu przedmiotowego rozporządzenia Rady (WE) nr 44/2001 z dnia 22 grudnia 2000 r. w sprawie jurysdykcji i uznania orzeczeń sądowych oraz ich wykonania w sprawach cywilnych i handlowych (Dz.Urz. UE z 2001 r., L 12 s. 1; polskie wyd. specjal., Dz.Urz. UE, rozdz. 19, t. 4, s. 42).

2. W sprawie o stwierdzenie wykonalności orzeczenia wnioskodawca powinien przytoczyć okoliczności i przedstawić dowody, że doręczenie pozwanemu dokumentu wszczynającego postępowanie lub dokumentu równorzędnego zostało dokonane w czasie i w sposób umożliwiający mu przygotowanie obrony. Jeżeli uczestnik postępowania podniesie zarzut, że

z powodu niedokonania doręczenia w czasie i w sposób umożliwiający przygotowanie obrony, istnieje podstawa odmowy stwierdzenia wykonalności, przewidziana w art. 34 pkt 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 44/2001 w sprawie jurysdykcji i uznania orzeczeń sądowych oraz ich wykonania w sprawach cywilnych i handlowych (Dz.Urz. UE z 2001 r., L 12, s. 1; polskie wyd. specjal., Dz.Urz. UE, rozdz. 19, t. 4, s. 42).

(postanowienie z dnia 27 listopada 2008 r., IV CSK 74/08, M. Sychowicz, H. Wrzeszcz, K. Zawada, OSNC 2009, nr 11, poz. 155)

INFORMACJE

We wrześniu jubileusz 30-lecia pracy zawodowej obchodziła Pani Bogumiła Gruszka – starszy inspektor sądowy w Wydziale IV.

Dane statystyczne – wrzesień 2009 r.

Lp.	Rodzaj spraw	Ruch spraw										
		Pozostało z okresu ubiegłego	Wpłynęło	Załatwiono								Pozostało do rozpoznania
				Razem	Sposób załatwienia						Inny sposób	
					Podjęto uchwałę	Oddalono	Zmieniono	Uchylono w całości bądź częściowo	Uwzględniono skargę	Odmówiono przyjęcia do rozpoznania		
1.	CK	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
2.	CSK	1017	254	134	-	31	2	28	-	38	35	1137
3.	CZP, w tym:	41	12	9	6	-	-	-	-	-	3	44
	- art. 390 k.p.c.	37	12	8	5	-	-	-	-	-	3	41
	- skład 7- miu	4	-	1	1	-	-	-	-	-	-	3
	- pełny skład	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4.	CZ	108	51	51	-	28	4	8	-	-	11	108
5.	CO, w tym	18	20	16	-	-	-	-	-	-	16	22
	- art. 401 k.p.c.	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	3
	- art. 45, 48 k.p.c.	16	19	16	-	-	-	-	-	-	16	19
6.	CSP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7.	CNP	130	24	16	-	1	-	-	1	7	7	138
8.	CA	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9.	CN	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10.	RAZEM	1316	361	226	6	60	6	36	1	45	72	1451